

GE-F 77

DSC

Δ

G-E

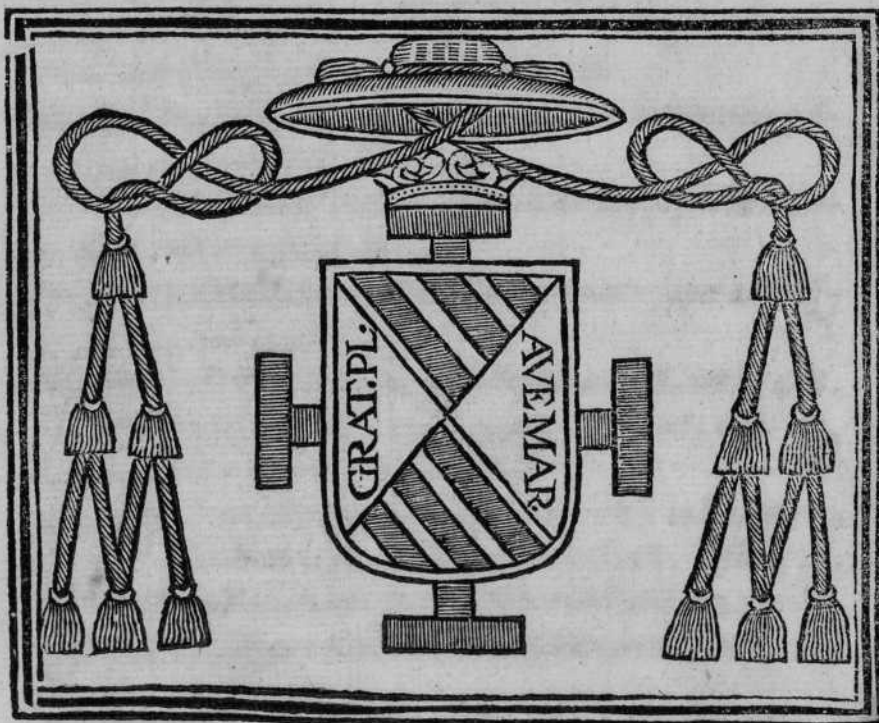
Tkt. 139532

CB 1174629

CONSTITVTIONES,
ET STATUTA
COLLEGI; SANCTAE CRVCIS
OPPIDI VALLIS-OLETANI, QVOD

CONSTRVXIT, ET A SOLO EREXIT

D. D. PETRVS GONZALEZ DE MENDOZA,
Magnus quondam Cardinalis Hispaniæ, Abbas Vallis-Ole-
tanus, Sanctæ Mariæ de la Moreruela, S. Zoyli de Carrion,
& de Ficam in Gallia Episcopus Oxomensis, Calagurritanus,
& Seguntinus, Archiepiscopus Hispalensis, & Tolletanus,
Patriarcha Alexandrinus, magnus Hispaniæ
Chancellarius, Tribunalis S. Inquisitionis in
his Regnis primus Erector.

VALLIS-OLLETI:

EX TYPOGRAPHIA ANTONI; FIGVEROA.
ANNO DOMINI M. DCC. I.

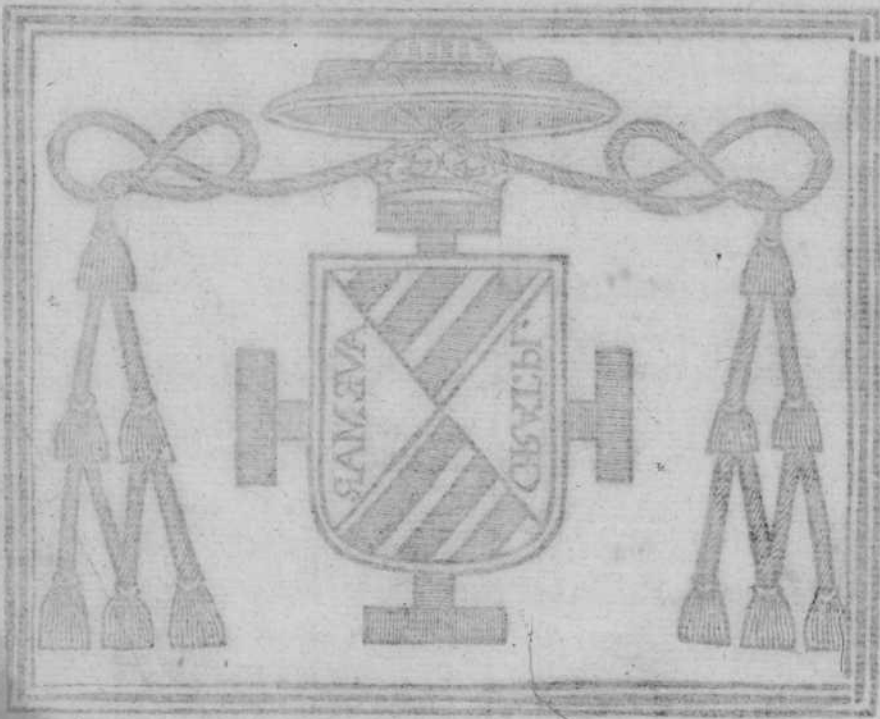
Smile

Handwritten signature or title at the top of the page.

ET STATUTA COLLEGIJ SANCTAE CRUCIS OPIDI VALLIS-OLETANI, QVOD

CONSTITVIT, ET A SOLO FRENIT

D. D. PETRVS GONZALEZ DE MENDOZA,
Magnus quondam Cardinalis Hispaniae Abbas Vallis-Ole-
tani, Sanctae Mariae de la Mercedis, & Novi de Carion,
& de Ficum in Gallia Episcopus Orensis, Calagurra-
nus, & Seguntinus, Archiepiscopus Hispaniae, & Iolla-
nus, Patriarcha Alexandrinus, magnus Hispaniae
Chancellorius, Tribunalis S. Indisitionis in
his Regnis primus Praefector.

VALLIS-OLETANI

EX TYPOGRAPHIA ANTONII FIGERON.
ANNO DOMINI M. DC. L.

R. 106161

INDEX CONSTITUTIONVM, & Statutorum.

- De numero Collegialium, const. 1. fol. 1. B.
Ex qua natione futuri sunt Collegialis, const. 2. fol. 2. A.
Qui recipiendi sint in Collegio. const. 3. fol. 2. A.
Iuramentum Collegialis, si habet redditus, const. 4. fol. 2. B.
Quod ex Vallis-Oleto nullus Collegialis sit, const. 5. fol. 2. B.
De ætate Collegialis, & Familiaris, const. 6. fol. 2. B.
Quot ex Civitate, vel diœcesi futuri sint Collegiales, const. 7.
fol. 2. B.
Quod Collegiales intra quartum gradum non sint coniuncti,
const. 8. fol. 3. A.
Qui semel fuit Collegialis, de novo non admittatur, const. 9.
fol. 3. A.
De coniugatis, const. 10. fol. 3. A.
Quibus artibus præditos decet esse Collegiales, & de forma
opponendi, const. 11. fol. 3. A.
De vacatura præbenda, const. 12. fol. 3. B.
Quod nullus Collegialis votum suum alicui committere pos-
sit, const. 13. fol. 3. B.
Quod nullus favore alicuius additum habere possit in Colle-
gio, const. 14. fol. 3. B.
De forma electionis Collegialium, & iuramento super ea præ-
tando, const. 15. fol. 4. A.
Quomodo, & quæ iuraturus sit Collegialis, const. 16. fol. 4. B.
Tempus, quod Collegiales in Collegio moraturi sunt, const. 17.
fol. 4. B.
Quod si quis ultimo anno exitus, electus fuerit in Rectorem,
vel consiliarium, officium exerceat, const. 18. fol. 5. A.
De forma electionis Rectoris, & consiliariorum, const. 19. fol. 5. A.
De tempore electionis Rectoris, & consiliariorum, const. 20.
fol. 5. B.
Quod unus eligatur præceptor novorum Collegialium, qui con-
stitutiones observari, & legi faciat, const. 21. fol. 5. B.
Qui modus est adhibendus, si Rector aliquid iniuste manda-
verit, const. 22. fol. 5. B.
Quid iuraturi sunt Rector, & Consiliarij, & de conveniendis

- coram Rectore Collegialibus, const. 23. fol. 6. A.
 Quod Rector, & Consiliarij ad annum tantum eligantur,
 const. 24. fol. 6. A.
 Quod absens possit in Rectorem, vel Consiliarium eligi, const.
 25. fol. 6. B.
 Pœna Rectoris delinquentis, const. 26. fol. 6. B.
 Quod futuro Rectori omnia dentur à predecessore per inven-
 tarium, const. 27. fol. 7. A.
 Quod Rector ratione expensarum accepturus sit, const. 28. f. 7. A.
 De portionibus dandis, const. 29. fol. 8. A.
 De vestitu, & honestate Collegialium, const. 30. fol. 8. A.
 De ludo illicito vitando, const. 31. fol. 8. B.
 De camera vacante, const. 32. fol. 8. B.
 Quod omnes in refectorio prandeant, cœnent, & de conclusioni-
 bus faciendis, const. 33. fol. 9. A.
 De secreto tenendo, const. 34. fol. 9. B.
 Quod constituatur unus procurator Collegij, const. 35. f. 10. A.
 De tempore absentiae, const. 36. fol. 10. A.
 De Benedictione mensae quotidiana, const. 37. fol. 10. B.
 Quod in prandio, & in cœna semper legat unus, const. 38. fol.
 10. B.
 De silentio observando in mensa, const. 39. fol. 11. A.
 Quod unusquisque in camera sua dormiat, const. 40. f. 11. A.
 Quod infirmo dentur necessaria, const. 41. fol. 11. A.
 Quod pauperibus Collegialibus, & ministris in Collegio deceden-
 tibus dentur necessaria pro funere exequendo, const. 43.
 fol. 11. B.
 Quod nullus præter Collegiales dormire possit in Collegio, const.
 43. fol. 11. B.
 Hora receptus in Collegio, const. 45. fol. 12. A.
 Quod omnes loquantur latine, const. 46. fol. 12. A.
 Quod extra Collegium nullus exeat solus, const. 47. fol. 12. A.
 De murmure, & strepitu vitando, & puniendo, const. 48. fol.
 12. B.
 Quod honori alterius non detrahatur, const. 49. fol. 12.
 De Cathedra Collegij, & cursu, const. 50. fol. 12. B.
 De forma opponendi Cathedris, vel substitutionibus, const. 51.
 fol. 13. A.

- De Collegij libris non extrahendis, const. 52. fol. 13. B.
De libris catheneis ferreis custodiendis, const. 53. fol. 13. B.
Quod Collegiales per oppidum cum habitu incedant, const. 54.
fol. 13. B.
Quod camera omnium semper pateant Reктору, const. 55. fol.
14. A.
Quod nullus Collegialis absens gaudere possit portione Collegij,
const. 56. fol. 14. A.
Qua hora hostium claudendum sit, const. 57. fol. 14. A.
De incumbenibus iuri Canonico, & Civili, const. 58. fol.
14. B.
De arca communi, const. 59. fol. 14. B.
De custodia ornamentorum capellæ, const. 60. fol. 14. B.
De custodia frumenti. const. 61. fol. 14. B.
Quod annuatim fiat memoriali reddituum. const. 62. fol.
15. A.
De custodia reddituum, const. 63. fol. 15. A.
De provisione victus, &c. const. 64. fol. 15. A.
De reparatione Collegij, & possessionum, const. 65. fol. 15. B.
De alienationibus, const. 66. fol. 15. B.
De numero servitorum Collegij, const. 67. fol. 15. B.
De Sacramentis communicandis, const. 68. fol. 16. A.
De horis dicendis, & de commemoratione fundatoris, const. 69.
fol. 16. A.
Quod nullus habeat meliorem, const. 70. fol. 16. B.
Quod omnes semel in mensa conveniant, const. 71. fol. 16. B.
Quod nullus portet arma. const. 72. fol. 17. A.
Pœna percipientis alium, const. 73. fol. 17. A.
Ne quis Rectorem convitio afficiat, const. 74. fol. 17. A.
Quod in absentia Reктору, vel Consillariorum alius sufficiat
tur, const. 75. fol. 17. B.
Quod Rector à Collegio non discedat, nisi reddita ratione, const.
76. fol. 17. B.
Quod missus à Collegio victu contentetur, const. 77. fol. 17. B.
Quid facturi sunt Collegiales tempore pestis, const. 78. fol.
17. B.

- De distributionibus quotidianis, const. 79. fol. 18. B.
- De cursu in lectione faciendo, & veste gradui debita, const. 80 fol. 18. B.
- De sessione Collegialium, const. 81. fol. 18. B.
- Visitator, & modus visitandi, const. 82. fol. 19. A.
- De pœna à visitatore imponenda, const. 83. fol. 19. B.
- Quod collegialis non viter receptus, clamidem emere teneatur const. 84. fol. 19. B.
- De medico, & barbitonsore, const. 85. fol. 19. B.
- De Missa certis diebus in capella Collegij cantanda, const. 86. fol. 20. A.
- Circa familiares, const. 87. fol. 20. A.
- Reseruat quidquid fuerit addendum, vel mutandum in constitutionibus, const. 88. fol. 20. A.
- Constitutio medicorum, const. 89. fol. 20. B.
- Quod officiales Collegij ultra mille marapetinos, mutuo non recipiant, const. 90. fol. 21. A.
- Si Collegialis post clausum ostium venerit, an liceat ostium aperiri, const. 91. fol. 21. A.
- Pœna Collegialis contra mandatum Rectoris, per vim portionem auferentis, const. 92. fol. 21.

STATUTA.

- Quod exterus non invitetur in refectorio, stat. 1. fol. 22. A.
- Quod portio non respuatur, stat. 2. fol. 22. A.
- Quod portionarius præsit portionum factioni, stat. 3. f. 22. A.
- De presentia ponderationis panis, stat. 4. fol. 22. A.
- Quod ianua Collegij non aperiatur ante lucem, stat. 5. f. 22. B.
- Quod nullus Collegialium ferat vestem lericum, stat. 6. fol. 22. B.
- De veste pellicea, stat. 7. fol. 22. B.
- De Sindico habendo, stat. 8. fol. 22. B.
- De pecunia Collegio debita, stat. 9. fol. 22. B.
- De victu emendo in platea maiori, stat. 10. fol. 23. A.
- De electione familiarum, stat. 11. fol. 23. A.
- De clamidibus, & distributionibus familiaribus dandis, stat. 12. fol. 23. A.

- De salario dispensatoris, & focaris, stat. 13. fol. 23. A.
- Quod familiares turent Rectori, stat. 14. fol. 23. A.
- De familiarium profectu, stat. 15. fol. 23. B.
- De licencia anna familiarium, stat. 16. fol. 23. B.
- De stationario, stat. 17. fol. 23. B.
- In absentia Rectoris, à quo petatur venia absentandi, stat. 18.
fol. 23. B.
- Quomodo amittat collegium absens, stat. 19. fol. 24. A.
- De collegiali se absentante, stat. 20. fol. 24. A.
- De reponenda re Collegij in camera Rectoris, stat. 21. f. 24. A.
- Quod exterus non ingrediatur, durante clausula, stat. 22. fol.
24. A.
- De portionibus familiarium, stat. 23. fol. 24. A.
- De mensario, & loquo, stat. 24. fol. 24. B.
- De collatione in die iuniorum, stat. 25. fol. 24. B.
- Quo ordine familiares iter facere teneantur, stat. 26. fol.
24. B.
- De portionarijs precibus non admittendis, stat. 27. fol. 24. B.
- Quando paria sunt vota eligentium, quid faciendum, stat. 28.
fol. 44. B.
- Quid quando Rector uni, & consiliarij ali suffragantur. stat.
29. fol. 25. A.
- Menses licencie quando intelliguntur, stat. 30. fol. 25. A.
- Quando panni emuntur pretio viliori, stat. 31. fol. 25. A.
- Quod graduandus non præstet Doctores prandium, stat. 32.
fol. 25. A.
- Collegialis debitor cautionem præstet. stat. 33. fol. 25. B.
- De graduato præferendo antiquiori non graduato, stat. 34. fol.
25. B.
- De electione visitatoris, stat. 35. fol. 26. A.
- De insignito in Sacris Ordinibus, infamiliarem non eligendo,
stat 36. fol. 26. A.
- De oppositionibus ad Cathedram, stat. 37. fol. 26. A.
- Locus originis quomodo intelligitur, stat. 38. fol. 26. A.
- Quod Rector non faciat capellam extraordinariam, stat. 40. fol.
26. B.

Quod familiares sex annos tantum possint eligi, stat. 41. fol. 26. B.

Semel Rector infra viduum esse, quomodo intelligitur, stat. 42. fol. 26. B.

Quomodo acquiruntur clamis, & insignia, stat. 43. fol. 26. B.

Dies in constitutione qualiter intelliguntur, stat. 44. fol. 27. A.

Quid si intra terminum sibi concessum, non venerit collegialis, stat. 45. fol. 27. A.

A graduato Collegiali, quid graduando remittendum sit. stat. 46. fol. 27. A.

De termino provisionis prebendarum vacantium, ac prorogationis eius stat. 47. fol. 27. B.

Declaratio constitutionis quartae, stat. 48. fol. 27. B.

Ex constitutione decima octava, stat. 49. fol. 28. A.

Extensio constitutionis quinquagesimae primae, stat. 50. fol. 28. B.

Ut omnia antiquiori deferantur, stat. 52. fol. 29.

De reatibus, seu patrimonio Collegialium, stat. 52. fol. 29. B.

Tempus consistendi Collegiales in nostro Collegio, stat. 53. fol. 29. B.

Quod qui adimpleverit octo annos Collegij in Rectorem non possit eligi, stat. 54. fol. 26. B.

Forma iuramentorum, fol. 29. B.

DETRVS de Mendoc̃a miseratione
 divina tituli S. Crucis in Ierusalem
 Sacrosantæ Romanæ Ecclesiæ Pres-
 byter Cardinalis Hispaniæ, ac To-
 leranę Ecclesiæ Archiepiscopus His-
 paniarũ Primas, & Regnorũ Castel-
 lę maior Chancellarius, Episcopus
 Seguntinus, Abbas Collegialis Ec-
 clesiæ Oppidi Valleolit. Vniuersis
 Collegialibus Collegij Sanctę Crucis Vallis-Oletan. Salu-
 tem. Cum luce clariùs compertũ habeamus, nihil in rebus
 humanis diuturnũ esse, aut diutiùs conservari posse, his pro-
 fectò, quibus ratio divina præest, quę proculdubiò sempiter-
 na fore iudicamus, libenter studemus, id tantũ æternum, &
 immortale futurũ censentes, quod à divina gratia sit profec-
 tum. Ob id, quæ prompto animo, cogitationes, & actiones
 nostras omnes in Deum Optimũ Maximũ, qui inceptis nos-
 tris aspiret, referimus, cupiētes igitur terrena fœlici cõmertio
 in Cœlestia commutare, & pro huius vitę breuitate monu-
 mentum ære perennius, quod nulla possit vetustate deleri,
 nobis in æterna collocare gloria. Sēpenumerò nobiscum ver-
 sati sumus, quid tanto benefactori pro beneficijs, & honori-
 bus, quibus ab ea in hoc sæculo honorati sumus inter alia
 præcipuum oblaturi essemus. Cumq̃ per multo egregia oc-
 currerent, deque principatu inter se certarent, litterarũ scien-
 tiam, & studium bonarum artium, quo præclarior est nihil,
 ceteris anteposuimus. Nihil enim æquę memorabile, aut
 Deo gratum, simileque fore existimamus, quàm ipsi sapiētię,
 qui Deus est, propriùs accedere, & in eo ipso homines homi-
 nibus præstare, in quo homines ceteris hominibus præsta-
 mus. Idcirco ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei, &
 Beatissimæ Virginis eius Matris, & cõmunem omnium uti-
 litatē, & eorum præcipuē, qui licet ingenio præditi, & bona-
 rum artium studiosi sint; ob inopiam tamē, & tenues facultates

litteris incumbere nequeunt, quando haud facere emergunt,
quorum virtutibus obstat res augusta domi. Istud nostrum
Collegium, hoc est, asylum pauperum scholarium in ipso no-
bili Oppido Vallis-Oletano propè dictam nostram Ecclesiam
maiores ex solo ereximus, & edificavimus. Et sub invoca-
tione S. Crucis, qui titulis nostri Cardinalatus existit deco-
ravimus, quod cum iam pene absolutum Collegialibusque
& alijs ministris habitatum cernamus, non minus illud ad per-
petuam eius conservationem divinis, & humanis legibus, &
statutis muniendum putavimus, quam redditibus ædificijs, li-
bris, & alijs ornamentis, & bonis ad vitam, & sustentationem
Collegialium ibi degentium muniverimus. Itaque posteri-
tati prospicientes, ne ipsum Collegium diuturnitate temporis
corruat: ita enim natura comparatum, ut nihil unquam eodem
statu permansurum sit, sed illic regressurum, quod non progre-
diatur, habita à Sede Apostolica speciali facultate, qua præ-
cipue moniti sumus constitutiones inferius scriptas in ipso
nostro Collegio per vos omnes presentes, & futuros ibidem
pro tempore comorantes perpetuo teneri, & inviolabiliter ob-
servari decernimus, & ordinamus. Suscipiat ergo universi-
tas vestra amantissimi Collegiales has nostras constitutio-
nes, eiusque in Collegio ad rationem vitæ melioris compo-
nendam utatur, quod si uti cupimus, & speramus, spontè
amplectimini facile fiet, ut & nos apud immortalem Do-
minum voti nostri honestissimi compotes efficiamur, &
vos, vestrique posteri apud Deum, & homines non medio-
crem fructum laborum vestrorum consequamini.

De numero Collegialium. **CONST. I.**

STATUIMUS, & ordinamus, quod in dicto nostro Collegio
habitent septem & viginti studentes, quorum sex dent
operam sacre Theologiæ, terdecim Iuricanonico, quorum
vnus sit stationarius, qui curam bibliothecæ habeat, alijs ve-
rò officijs omnino sit immunis, nec Rector, nec Consiliarius
eligi possit, tres Iuri Civili, duo autem medicinæ; reliqui ve-
rò tres sint Presbyteri, & Capellani dicti Collegij, qui Theo-
logi, aut Canonistæ sint, sive vnus Theologus, & duo Cano-
nistæ, sive vnus Canonista, & duo Theologi, quorum alter pro-

ut sorte evenerit, Missa in Capella Collegij quotidie celebret, & rerum sacrarum curam gerat. Qui quidem Capellani in omnibus veri Collegiales existant: propter reverentiam tamen, & occupationem Divini Cultus, cui assidue operam daturi sunt officijs Collegij se non intromittant. Conclusiones tamen, ut moris est, sustentare possint, si velint; sin autem non compellantur. Electionibus vero tam Collegialium, quam Familiarium cum ceteris interveniant. Verum quia ubi non est caput, nullus ordo, nec sine gubernatore societas consistere potest. Volumus, & statuimus ex dictorum septem viginti numero vnus Rector, & caput omnium existat, & tres Consiliarij eligentur, quorum consilio, industria, & diligentia Rector in administratione Collegij utatur.

Ex qua Natione futuri sunt Collegiales.

CONST. II.

Item ordinamus, & statuimus, quod futuri studentes in dicto nostro Collegio originem trahant ex Regnis Castellae, & Legionis, & sint probatae vitae, scientiaeque idonei reperiantur. Volumus, quod de quolibet aliorum Regnorum, sive Natione exterarum admitti possint vnus modò idoneus repertus sit, & ad instar eorum, qui ex dictis Regni Castellae, & Legionis eligendi fuerint, quod si contentio inde orta fuerit, maior pars eligentium valeat, ita quod maior pars intelligatur habito respectu ad numerum eligentium, & non ad totum Collegium. Si autem paria fuerint suffragia, naturalis horum Regnorum praferatur.

CONST. VI.

Qui recipiendi sunt in Collegio.

CONST. III.

Item cum nostrae intentionis fuerit paupertati scholarium consulere. Volumus, & ordinamus, quod futuri scholares in dicto Collegio tanta paupertate afficiantur, quod de Patrimonio, aut Ecclesiastico Beneficio, aut simul de utroque summam viginti & quinque florenorum auri de Aragonia monetae currentis annuatim in redditibus non excedant. Praeterquam si ex Cathedra studij, vel alia lectione aliquid ultra summam praedictam perciperent, & si

schol-

scholares, vel eorum parentes tantis opibus abundant, ut ve-
risimiliter considerari possit ipsum ex eius, vel paternis red-
ditibus sufficienter in studio sustentari posse, ipsum nostrum
Collegium tali scholari non pateat. Super quo iuramento,
& conscientia omnium Collegialium de pramissis informa-
tionem habentium stare debere censemus.

Iuramentum Collegialis si habet redditus.

CONST. IV.

ITem statuimus, quod quando aliquis Collegialis electus
sit, tanquam admittatur iuramentum prætet se non ha-
bere in redditibus ex Beneficio, seu Patrimonio, vel simul
ex utroque prædictam summam viginti & quinque florenor-
um, & si tempore, quo in dicto nostro Collegio futurus,
ultra dictam summam, sibi accessio fieret, Rectori, Consilia-
rijs, & omnibus Collegialibus infra triduum, postquam ad
eius notitiam pervenerit, manifestabit. Quod si ultra di-
ctam summam repertum fuerit habere, ipso iure teneatur ad
restitutionem Collegio faciendam.

Quod ex Vallis-Oleto nullus Collegialis sit.

CONST. V.

ITem ad evitanda scandala, & incommoda, que inde ori-
ri possent. Volumus, & ordinamus, quod nullus ex Op-
pido Vallis-Oletano ortus, & quatuor leucis in circuitu
Collegialis dicti nostri Collegij existat.

De aetate Collegialis, & Familiaris.

CONST. VI.

ITem quia rebus serijs maturitas ætatis est requirenda. Sta-
tuimus, & ordinamus, quod scholaris non agens vigesim-
um primum annum completum, in Collegialem dicti
nostri Collegij non recipiatur; Familiaris vero decimum
septimum compleat annum, antequam in Collegium va-
leat admitti.

Quot ex Civitate, vel Diœcesi futuri sunt Collegiales.

CONST. VII.

ITem statuimus, & ordinamus, quod ex Civitate vna, & lo-
co vnus, & vna ex Diœcesi duo tantum, excepta Diœcesi

Tolc-

Tolletana, ex qua volumus, vt tres Collegiales simul in dicto nostro Collegio recipiantur. Attento, quod locus in quo aliquis ortus fuerit, a loco originis alterius, quatuor leucis saltem distet.

Quod Collegiales intra quartum gradum non sint coniuncti.

CONST. VIII.

ITem mandamus, & expresse prohibemus, quod consanguinei, aut aliqua affinitate coniuncti intra quartum gradum in collegiales simul admitti non possint.

Qui semel fuit Collegialis denuo non admittatur.

CONST. IX.

ITem decernimus, & expresse prohibemus, quod qui semel Collegialis extiterit, denuo ad Collegium non admittatur.

De coniugatis. **CONST. X.**

ITem quod nullus coniugatus, vel desponsatus per verba de presenti in dicto Collegio esse possit, & si aliquis coniugatus, vel desponsatus per verba de presenti fuerit receptus, sit privatus ipso iure praebenda Collegij, & si fuerit occultum nihilominus teneatur ad restitutionem expensarum illius temporis.

Quibus artibus praeditos decet esse Collegiales, & de forma oppodendi.

CONST. XI.

ITem volumus, & statuimus, quod admittendi in Collegio si Theologiae operam dare voverint, Bachalauri sint in ipsa Theologia, vel saltem in Artibus, & per triennium ante Bachalaureatum in Artibus, vel post Theologiae vacaverint. Qui vero Iuri Canonico, vel civili in altero ipsorum iurium Bachalaurus existat, vel saltim perquadriennium in ea facultate studuerit. Qui vero medicinae Bachalaurus in medicina, vel saltim Bachalaurus in artibus, & per triennium ante, vel post Bachalaureatum in facultate

te medicinae operam dederit, nisi alicuius in dictis facultatibus sufficientia, & idoneitas per suffragia omnium Collegialium nemine discrepante nota fuerit. Theologus vero librum sententiarii; Canonista decretales; Legista codicem, Medicus verò avicenam, seu artem hypocratis saltem habere teneatur. Quodque admittendus intra tempus vacationis Rectori se presentare, & opponere debeat, & deinde omnibus Collegialibus simul, vel separatim oppositionem suam notificare.

V. stat. 40.
§ 47.

De vacatura prabend. **CONST. XII.**
Item, quod à tempore vacationis alicuius prabendæ Rector intra quinque dies denunciât prabendam vacare, & ad Salmanticam mittat nuntium, qui in scholis maioribus ad dictam Prabendam vacantem declarans in ipsis ianuis affigat. Et à tempore denuntiationis infra viginti dies volentes ad talem Prabendam se opponant. Et infra alios decem fiat electio, præcedentibus saltè duobus tractatibus super moribus, & alijs requirendis in nostris Constitutionibus. Ita quod vacatio ultra mensem non extendatur. Præterquàm si visum fuerit omnibus Collegialibus, vel saltè duabus partibus eorum ternario numero dividendis. Super quod conscientias eorù oneramus. Et si Rector fuerit negligens, quilibet Consiliariorù, & illis negligentibus, quilibet Collegialium hoc successivè facere teneatur.

Quod nullus Collegialium votum suum alicui committere possit.
CONST. XIII.

Insuper statuimus, ne quispiam Collegialium si tempore electionis absens fuerit, possit votum suum alteri committere, nisi tempore oppositionis iam elapso.

Quod nullus favore alicuius aditum habere possit in Collegio.
CONST. XIV.

Item statuimus, & ordinamus, quod nullus Scholaris gratia, vel precibus, aut cuiuspiam intercessione, vel favo-

favore tam Collegialium, quam aliorum exterorum in ipso Collegio admittatur, sed habita tantum ratione ad Deum, qui non est acceptor personarum. Quod si aliquis precibus, gratia, aut favore in Collegium aditum habere contenderit: ipso facto illa vice dumtaxat sit inhabilis ad dictum Collegium consequendum. Idem etiam in admittendis Familiaribus dicti Collegij observari volumus, & censemus. Hoc insuper prohibentes, quod nullus Collegialium possit aliquem admittendorum certiorum efficere, quod illi ad suum introitum in Collegium votum præstabit, aut denegavit. Quod si secus fecerit arbitrio Rectoris puniatur.

De forma electionis Collegialium, & iuramento super ea præstando.

CONST. XV.

ITEM volumus, & statuimus, quod in primis audita Missa Spiritus Sancti omnes Collegiales simul iuramentum præstent, se neminem, nisi bonis moribus, & virtute præditum, doctrinæque aptum, nullo alio habito respectu, vel affectu admissuros, quo sic præstito, omnes Collegiales suffragia sua secretè in scriptis tradant. Quibus collectis, si contingerit vota eligentium ad duos, vel plures extendi, ille, cui maior pars suffragata fuerit, sit Collegialis. Si paria fuerint suffragia, Collegialis evadat, cui Rector, & Consiliarij, vel Rector cum altero Consiliariorum adhaferit. Si tamèn tres Consiliarij adhaferint, ille, cui sua suffragaverint, Collegialis evadat, * CÆTERVM, quia ex mutuo Collegialium colloquio non nulla incòmoda oriuntur electionibus, propter quod huiusmodi electiones indebitè præter ius, & æquum celebrantur. Nos volentes huiusmodi dispendio remedio obviare præsentis constitutionis tenore. Statuimus, & ordinamus, quod nullus Collegialium in electionibus tractandis, vel faciendis quempiam alium precibus, subornationibus, vel alio quovis quæsito colore ad præstandum suffragium, seu votum alicui opponenti inducat. Nec super huiusmodi suffragio præstito, vel præstando Collegiali, vel oppositori, aut cuicumque alteri personæ votum suum aperiat, sive refe-

referat. Quod si quisquam huic nostræ constitutioni contraverit, *sententiam excommunicationis incurrat*, & ipso facto tota portione Collegij cum vestibus, & distributionibus per vnum annum privatus existat. Itaque deinceps quid quid ex ipso Collegio, vel Prebenda perceperit, restitutioni subiaceat; & insuper volumus hanc nostram constitutionem ligare, & locum habere in foro conscientie. Et hanc nostram constitutionem ad electionem Rectoris in dicto Collegio faciendam extendi volumus, & mandamus.

Quomodo, & que iuraturus sit Collegialis.

CONST. XVI.

ITEM mandamus, & ordinamus, quod Collegialis in Collegio admissus iuramentum præstet omnibus præsentibus, quod suo Rectori in omnibus licitis, & honestis parebit, honorem, commoda, libertatem, & præhemi-
nencias Collegij, tempore, quo in eo permanserit, & quo ad vitam ei comes fuerit, pro viribus procurabit, ac defendet. Et si quid sibi iniunctum fuerit, aut demandatum, minimè recusabit. Sed siue Rector, siue Consiliarius, siue Procurator electus fuerit, aut Orator, siue Nuntius ad Romanam, siue Regias Curias, aut quovis alio destinatus fuerit, quantum in eo fuerit, executurum. Constitutiones nostras, prout in eis continentur, observaturum, nec alias his nostris contrarias, vel derogatorias, aut harum intentione alienas procuraturum, nec absolutionem, siue relaxationem huiusmodi iuramenti petiturum, procuraturum, aut acceptaturum. Quod quidem iuramentum in forma ut præmissum est, præstitum in communi prothocollo cum subscriptione trium Collegialium inscribatur, & in arca Collegij ad perpetuam rei memoriam reponatur.

Tempus, quo Collegiales in Collegio commoraturi sunt.

CONST. XVII.

ITEM volumus, & ordinamus, quod Collegiales prædicti in dicto nostro Collegio octo annos continuos

V. stat. 6.

ab initio sui ingressus computandos morēntur. In quibus
connumeretur tempus, quo absentes fuerint ab ipso Col-
legio. Verum si quispiam Collegialium pro negotijs Col-
legij expediendis quocumque extra Oppidum Vallif-
Oletanum missus fuerit, totum id tempus, quo abfuerit,
non computetur in prædictis octo annis. Et ne in hoc
fraus, & dolus intervenire possit, volumus quod tempus
absentię, & locus, quo Scholaris pro negotijs Collegij
abfuerit, & causa, quare id factum est nomine proprio
Reactoris pro tempore existentis subscribatur. Aliter verò
huiusmodi absentia pro non absentia habeatur. Quo qui-
dem tempore finito Collegiales in nomine Domini à Col-
legio expediti censeantur. Quorum loco alij, vt premit-
titur, sufficiantur. Permittimus tamē, quod si Capella-
ni Collegiales ita probatę vitę, & integritatis reperti fue-
rint, quod maxime vtilitati, & decori Collegij futuri
sint, liceat Reactori, & Collegialibus, vel maiori parti eo-
rum cum ipsis Capellanis, vel eorum altero dispensare,
vt ultra tempus prædictorum octo annorum tandiū, quan-
diū eis videbitur, in Collegio possint morari. Pro viso,
quod tempus aliorum octo annorum non excedat.

*Quod si quis ultimo anno exitus electus fuerit in Rectorem, vel
Consiliarium officium exerceat.* CONST. XVIII.

ITē volumus, & mandamus, quod si contingerit Col-
legialem anno ultimo sui exitus à Collegio in Recto-
rem, sive Consiliarium eligi, in ipso Collegio permaneat
vsque ad finem anni, quo electus fuerit, etiamsi parum
temporis ad finem sui temporis relictum esset. Et ipso an-
no sui officij finito, & ratione eius redita à Collegio, ab-
solutus existat.

De forma electionis Reactoris, & Consiliariorum.

CONST. XIX.

ITē volumus, & mandamus, quod in electione Re-
actoris, & Consiliariorum ipsius Collegij tale tempe-
ramentum adhibeatur, Rector, & Consiliarij, & cæ-

C

teri

teri Collagiales in Capella congregati audita prius Missa Spiritus Sancti ad electionem procedentes ad sacra Dei Evangelia præstabunt iuramentum, quod omni gratia, odio, vel favore, aut malevolentia prætermittis, quatuor, quos sufficientiores, & utiliores regimini, & gubernationi Collegij cognoverint, eligi. Quorum nomina ab omnibus Collegialibus, vel maiori parte publicè electa in scriptis accipiantur. Inter quos quatuor sorte dirimatur, quis eorum futurus sit Rector. Quorum vno in Rectorem electo, reliqui tres Consiliarij dicti Collegij, absque alia discussione remaneat. Volumus tamèn, quod duo novissimi in Collegio intrantes, scilicèt portionarius, & ianitor cum reliquis non sortiantur ad huiusmodi officia obtinenda.

De tempore electionis Rectoris, & Consiliariorum.

V. stat. 47.

CONST. XX.

ITèm volumus, & statuimus, quod electio Rectoris, & Consiliariorum fiat in die Sancti Michaelis mensis Septembris, ita quod omnes Collegiales eo die sint præsentis. Aliàs qui tunc absens fuerit, veste, & signis Collegij eo anno careat, nisi de mandato Collegij absens fuerit, vel gravi infirmitate detentus, vel captura sine sua culpa.

Quod vnus eligatur præceptor novorum Collegialium, qui constitutiones observari, & legi faciat.

CONST. XXI.

ITèm cum nemo assumi debeat in magistrum, qui formam discipuli non assumpsit. Volumus, & mandamus, quod inter Collegiales vnus eligatur, quem ad id sufficientiorem cognoverint, qui Collegialium uoviter receptorum præceptor existat, eosque in vita, & moribus instruat, & has nostras constitutiones observare doceat, & interpretetur, qui etiàm earum observandarum, & debito tempore legendarum curam habeat.

Qui modus est adhibendus, si Rector aliquod iniuste mandaverit.

CONST. XXII.

ITèm volumus, & mandamus, quod omnes Collegiales

les suo Reſtori in omnibus, quæ eis, vel alicui eorum iniunxerit, pareant, nec onus, aut pœnam impositam quoquo modo reculent. Excepto si eos, vel quempiam eorum à Collegio eiicere, aut per mensem à victu Collegij privare voluisset. Tunc damus ipsis Collegialibus, & eorum cuilibet ad Consiliarios recursû, qui re intellecta, si viderint Rectorem iniuste, & iniquè in aliquem processisse, ei denunciabunt, qui illoco sub pœna præstiti iuramenti illud revocare teneatur. Si tamen consiliarij, vel duo ex eis in hoc minimè concordēs fuerint, factum Reſtoris, sive iniunctum nequaquam improberur.

Quid iuraturi sunt Reſtor, & Consiliarij, & de conveniendis coram Reſtore Collegialibus. CONST. XXIII.

ITEM statuimus, & ordinamus, quod Reſtor, & Consiliarij postquam electi, & recepti fuerint in præsentia omnium Collegialium ad Sacra Dei Evangelia corporale præstent iuramentum, quod rectè, & fidelitè omnia iura, bona, & commoda ad ipsum Collegium pertinentia iuxta nostras Constitutiones servabunt, custodient, & maxima cum diligentia gubernabunt. Forma autem iuramenti nominibus quatuor Collegialium sit subscripta, & in quodam registro huiusmodi iuramenti deputato conservata. In quo registro huiusmodi iuramenta annuatim describantur. ¶ Volumus præterea, quod nullus ipsorum Collegialium audeat quempiam eorum convenire, nisi coram Reſtore. A quo non liceat appellare, nisi ad ipsos Consiliarios. Quibus mandamus sub pœna præstiti iuramenti, ut habita verbo tantum casus relatione sine scriptis omni postposita malicia, sive dilatione causam terminare studeant, atque procurent, quod si aliquis ipsorum Collegialium, vel servitorum dicti Collegij, ex quacunque causa quantumcumque legitima, vel rationabili, lætus fecerit. Eo ipso, & pœnam præstiti iuramenti incurrat, & à Collegio privatus existat.

Quod Reſtor, & Consiliarij ad annum tantum eligantur.

CONST. XXIV.

ITEM volumus, quod Reſtor, & Consiliarij non possint

nisi ad annum tantum eligi. Quo finito ipse Rector usque ad duos saltem annos in Rectorem, & ad unum in Consiliarium eligi non possit. Consiliarij autem usque ad annum, nec ad officium Rectoris, aut Consiliarij eligi debeant. Volumus præterea, quod Consiliarij anni præteriti in electione ViceRectoris sequentis anni possit eligi. Consiliarij verò eiusdem anni possint in Rectorem sorte eligi, sed non in ViceRectorem. Qui autem Rector per quatuor menses fuerit, anno sequenti non possit inter reliquos Collegiales in Rectorem eligi.

Quod absens possit in Rectorem, vel Consiliarium eligi.

CONST. XXV.

Volumus etiã, & ordinamus, quod si fortè aliquis Collegialis absens fuerit cum venia Rectoris, & Consiliariorum, eligi possit in Rectorem, vel Consiliarium, si infra octo dies à die electionis computandos redierit, sin autem huiusmodi electio sit nulla, sequentique die alius eligatur. Sin autem pro negotijs Collegij absens fuerit, tanquam præsens eligi possit, nec currat sibi tempus præfixum octo dierum, & donèc redierit, ViceRector in eius locum substituatur: quod etiã de Consiliariorum electione censeatur.

Pœna Rectoris delinquentis.

CONST. XXVI.

Item volumus, & ordinamus, quod si Rector in suo officio minus rectè se gesserit, quilibet Collegialium tale sentiens, illud Consiliarijs manifestare teneatur, quod si eis visum fuerit tale delictum correctione indigere, dent operam, ut corrigatur eum admonendo. Si autem emendari noluerit, accersitis omnibus Collegialibus, tale facinus in eorum consultationem ponant. Quod si omnes, vel maior pars id expedire cognoverit, denuò prædictus Rector moneatur, ut infra conveniens tempus commissum dissolvere, & emendare, & damna restituere procuraret. Quod si facere noluerit, ab officio privetur, & alter eius loco sufficiatur supradicto electionio ordine, in aliquo non mutato. Consiliarijs quoque in suo officio, ut antea manentibus.

Quod

Quod futuro Reſtori omnia dentur à prædeceſſore per inventarium. **CONST. XXVII.**

ITEM volumus, & ordinamus, quod Rector à die ſuz creationis infra octo dies primo ſequentes, cum Conſiliarijs omnia bona Collegij à prædeceſſore relicta ſcripta per inventarium recipiat, quod à novis Rectore, & Conſiliarijs ſubſcriptum verum, & probatum in arca dicti Collegij perpetuo ſervetur. Præteritus vero Rector, & Conſiliarij rationem omnium expenſarum Ordinarij, & Extraordinarij infra alios duodecim dies ſequentes novis Rectori, & Conſiliarijs reddere teneantur. Quod ſi in ipſo dicto termino inventarium facere neglexerint, moneantur, vt ſequenti triduo illud faciant. Si vero prætermiſſo triduo illud facere contempſerint, ipſo facto abſque vlla ſpe à Collegio ſint privati, quam privationem Collegiales ſub pœna præſtiti iuramenti teneantur exequi. Si vero rationes dictarum expenſarum infra dictum terminum, vt præmittitur, non reddiderint, per menſem à menſa Colegij abſque alia remiſſione ſint privati.

Quod Rector rationem expenſarum accepturus ſit. **CONST. XXVIII.**

ITEM volumus, & ordinamus, quod Rector totius impenſe ordinarię, vel extraordinarię in Collegio faciendę rationem in fine cuiuſlibet ſeptimanę recipiat, vel unus Conſiliarius Rectore impedito. Quod ſi non fecerit, portione Dominicę ſequentis privetur. Et ſi hoc per diſpensatorem exiſterit, quominus fiat, eandem pœnam incurrat. Prætereà, quod Rector ſimul, & Conſiliarij in fine cuiuſlibet menſis à diſpensatore, & Extraordinario expenſatum ordinariarum, & extraordinariorum rationem accipiant, & à Receptore de eo, quod receperit in quolibet menſe. Et volumus, quod receptor reddituum noſtri Colegij pecuniam à ſe receptam in rebus ſuis non conſumat, nec etiã alteri cuiquam mutare audeat. Volumus inſupèr, quod idem receptor intra diem naturalem Rectori, & Conſiliarijs pecuniam in eodem pondere, & menſura, & eadem moneta, quam

à locaroribus reddituum acceperit, reddere teneatur, ut dicti Rector, & Consiliarij in area Collegij reponant. Pœna autem receptoris hanc nostram Constitutionem transgredientis multa distributionum præsentis anni, & imponatur, & si sequens dies fluxerit receptore non solvente, nec rationem reddente pecuniæ à se receptæ, insignijs Collegialibus, & veste illius anni privetur, & si tertia dies elapsa fuerit, privetur omni Collegio. Has enim pœnas intelligēdas fore censemus, quando eandemmet pecuniam per hos tres dies retinuerit. Verum si pluries in hanc nostram constitutionem commisserit, eandem pœnam incurrat. Et si semel vestitum, & insignia, & distributiones contumaci auferantur, iterum delinquens in hanc nostram Constitutionem, extimatione, valoreque vestis, & focalis rubei privetur. Volumus prætereà, quod Rector, & Consiliarij has pœnas, multasque in bonis receptoris exequantur. Et si bona eius ad hoc non sufficerint, corpus eius carceribus, & vinculis astringi iubemus, quousque verè, & realitèr persolvat. Et si Rector, & Consiliarij hanc executionem non fecerint, obnoxij, obligatique sint Collegio in utroque foro, & debitum hoc, tanquàm proprium, ab eis statim Collegiales exigant. Quod si dispensator maior, & Extraordinarius in fine mensis ratione ab eis data aliquid eis in potestate sua de pecunijs receptis remanserit, si duo milia marapetinorum, & amplius in se vnusquisque habeat, nullo modo eis pecunia detur, vsque quo eam, quam habent, pecuniam in vsum Collegij converterint, quod si ultra duo milia marapetinorum quisque eorum in se habuerit, redita ratione illius mensis, illam dictam summam realitèr, & cum effectu persolvat, & si reddere noluerit, statim portione tota mense privetur, quousque illam restituat. Volumus etiàm, quod si per mensem persolvere noluerit, Rector, & Consiliarij executionem in bonis suis faciant. Pœna autem, quam Rectori, & Consiliarijs imponimus, erit eos obnoxios foro iudiciali tanquàm principales debitores facere. Si verò Rector quolibet die à dispensatore rationem accipere noluerit,

rit, eius arbitrio relinquatur. Dispensator tamen maior à minore dispensatore quotidie rationem accipiat, quæ quidem ratio eiusdem Rectoris, vel Consiliarij, eam accipientis nomine subscripta sit.

De portionibus dandis. CONST. XXIX.

ITEM quoniam ubi est ordo, & certa vivendi norma, ibi cuncta recte procedunt, statuimus, quod unicuique Collegialium tribuatur quotidie libra cum dimidia carnis arietis arbitrio Rectoris, pro prandio, & cœna dividenda. In diebus autem ieiunij, vel in quibus usus carnum prohibitus est, tantum in piscibus, vel ovibus, consumatur, quantum in carnibus expendendum fuit. Possit tamen ultra hoc Rectoris, & Consiliariorum arbitrio moderati fructus ministrari. Et quia principales anni festivitates maiori iucunditate, & latitia celebrandæ sunt. Volumus, & mandamus, quod in diebus Nativitatis Domini, Resurrectionis, & Pentecostes, & Epiphaniæ, & Carnisprivi, aves dentur Collegialibus; Purificationis tamen Domini, S. Ioannis Baptistæ, & Corporis-Christi, Assumptionis, & Nativitatis, & Conceptionis Beatæ Mariæ, & Sanctæ Crucis Septembris, & Maij, & omnium Sanctorum festivitatibus, & in cæteris festivitatibus, in quibus Missa cantatur (pro ut infra in alia nostra constitutione continetur) aliquid ad portionem quotidianam augmentetur, iuxta Rectoris, & Consiliariorum arbitrium. Si verò aliquis ex devotione ieiunium fecerit, debita illius diei portio sibi integra tribuatur. Qui verò ad Missam non venerit addito illius diei careat.

De vestitu, & honestate Collegialium. CONST. XXX.

ITEM volentes vestitui, & honestati Collegialium providere, statuimus, & ordinamus, quod unicuique Collegialium annuatim in die Sancti Michaelis clavis longa panni Burielis Aragoniæ vulgariter nuncupati tribuatur valoris sex regalium argenteorum cum dimidio pro quolibet mensura, & dicta clavis strictè iuxta collarium applicetur fibulis quibusdam, quæ vulgariter corchetes nuncupantur: Quod si secus fecerint, pœnâ arbitrio Rectoris imponendam subire teneantur. Quod etiâ ad Familiares

Stat. 6. & 7.

in dicta clausula volumus extendi. Præcipimus etiã
vnicuique eorum insigna, panni rubei cocinei mensuræ
vnius tertij annuatim dari. Mandamusque quod in alijs
indumentis honestè vestiantur, nec se rico, aut colore pan-
ni inhonesto clericis à iure prohibito vtantur, nec cal-
ceis albis. Vestibus tamen pellibus consutis licitè vti pos-
sint. Proviso, quod Collegiales sub pœna à Rectore impo-
nenda veste sibi annuatim data, vti saltim temporibus ab
eo disponendis compellantur.

De ludo illicito vitando. CONST. XXXI.

STatuimus insuper, quod nullus Collegialis in dicto nos-
tro Collegio ad aleas, vel taxillos quo vis modo ludere
præsumat. Quod si secus fecerit, periurium incurrat, & à
portione Collegij per mensem priuetur. Permittimus ta-
men solatij, vel exercitij gratia alijs ludis honestis mode-
ratè, ac congruis temporibus vti posse, pecuniario ludo
cessante; super quibus conscientias Rectoris, & Consilia-
riorum oneramus.

De camera vacante. XXXII.

Item statuimus, & ordinamus, quod quando cumque
aliquam cameram vacare contingerit, siue per obitum,
siue per dimissionem, vel complementum temporis con-
stitutionum Collegij, siue alio quocumque modo sit op-
tioni antiquiori Collegiali nullo habito respectu ad offi-
cia, vtum eam velit, nec ne, quod si eam noluerit, sit pro-
ximo antiquiori post illum, & sic seriatim à primo, vsque
ad vltimum, verò si duo pares antiquitate concurrant,
gradu præditus præferatur; si autem gradu æquales fuerint,
antiquior in gradu præferatur. Quod si in omnibus pares
concurrant, cui Rector, & Consiliarij simul, vel eorum
maior pars voluerit, dicta camera consignetur. Volumus
etiã, quod si aliquis Collegialis extra Collegium profe-
ctus fuerit, in mandatis alicui Collegiali relinquat, quod si
contingat aliquam cameram vacare, eam eligat, quæ ei
iure venerit, quod si hoc non fecerit Rector illam came-
ram nomine absentis possit eligere. Si tamen alicui ip-
sam

lam

fam cameram sic vacantem cōpeteret, volumus, & declaramus, ipsum absentem, antequam quid de huiusmodi camera discernatur, expectari, vel quempiam alium ipsam cameram, si voluerit, & in mandatis habuerit eius loco recipere. Prohibemus tamēn ne discedens à Collegio ferreum, vel ligneum, vel cuiuscumque materiae fuerit, quod in eadem camera fabricaverit, secum exportare, aut vendere valeat. Verūm si ab vna in aliam cameram transferit, ea, quæ sua impensa emit, secum portare liceat, modò sit sine detrimento Collegij, quod iudicio Rectoris, & Consiliariorum, vel maioris partis eorum relinquatur, proviso quod seram, nec tabulam pro cœlo positas deducere possit.

Quod omnes in Refectorio prandeant, cœnent, & de Conclusionibus faciendis. CONST. XXXIII.

ITEM statuimus, quod Rector, & Consiliarij, & Collegiales prandium, & cœnā in Refectorio simul faciant, exceptis ijs, qui aliqua infirmitate laboraverint. Permittimus tamēn, quod tempore hyemis à festo Sancti Lucæ, vsque ad Pascha prandium, & cœnam in colina vna facere possint, si velint. Mandamus etiā, quod diebus à Pascha Dominicę Resurrectionis, vsque ad primam diem mensis Iunij omnes Collegiales hora decima prandeant; cœnam verò faciant hora sexta. Et à die prima mensis Iunij, vsque ad diem Assumptionis Virginis Marię prandeant hora nona, cœnam verò faciant hora quinta. Et à die B. Mariæ de Agosto vsque ad Sanctum Michaelē, prandium sit hora decima; cœna verò hora quinta post meridiem. A die verò S. Michaelis vsque ad Quadragesimam prandium sit hora vndecima; cœna verò hora nona. Qui autēn horis statutis cum alijs non convenerint in mensa, presenti prandio, aut cœna privetur. Prandium verò taxetur sex marapetinis. Cœna verò quatuor cum benedictione, & conclusione, nisi Rector cum aliquo ex iusta causa dispensaverit, super quo conscientiam eius oneramus. Quod si forte diebus festivis tempore prandij aliqui Collegiales in sermonibus, vel divinis officijs occupati absentes extiterint, si maior pars, aut saltim

Sex Collegiales in Collegio fuerint, prandeant. Absentes verò, etsi expectari non debeat, portione tamèn non careant. Prohibemus tamèn, & mandamus, quod omnes Collegiales in cibo, & potu sint æquales, & conformes. Nec aliquis cibum, aut potum, aut epulas deliciores communibus, vndecumquè habitas solus in mensa Collegialium comedere, aut extra Collegium prandere, aut cœnare cum aliquo possit absque expressa licentia Rectoris, & aliqua causa rationabili interveniente. Prandio autèm finito vicissim arguant Collegiales, & conclusiones sustineant, omnibus præsentibus, à die S. Lucæ, vsque ad festum Iacobi mensis Iulij omnibus diebus, præter festivos, nec quispiam eorum etiàm ab huiusmodi mensa privatorum à conclusionē discedat, donè finita, & declarata fuerit. Volumus insupèr, quod si quispiam Collegialium conclusionem (prout ei sorte venerit) non sustentaverit, tribus diebus portione tota privetur. Iunior verò in ingressu domus cuiuscumque facultatis sit, præterquam si Rector, aut mensæ lector fuerit, contra reliquos suæ professionis sustentantes conclusionē arguere teneatur, quod si facere hoc contempserit, tota portione illius diei privetur. Volumus prætereà, quod omnes Collegiales conclusioni elucidandæ intersint. Si autem hoc facere neglexerint, portione solius prandij priventur, præterquam si cum venia ad hoc expressa Rectoris abierint. Et si venerit, quod sustentaturus conclusionem pridie quàm proponat à Collegio discesserit, & post infra tres dies à die, quo sustentare debeat, reddierit primam conclusionem, fulcire teneatur. Deindè vero conclusio ad suum ordinem revertatur, & si hoc facere noluerit, portione tota trium dierum privetur.

De secreto tenendo.

CONST. XXXIV.

Item volumus, & ordinamus, quod Rector, Consiliarij, cæterique Collegiales iuramentū præstent, quod omnia secreta ad dictum Collegium pertinentia inter secreta tenebunt, & eruabunt. Nec alicui pandant, quod si secus fecerint, periurij habeantur. Et si revelaverint se-

cre-

cretum Capelle in foro conscientie, si non huiusmodi rei fuerit convictus testibus, pro singulis secreti promulgationibus mille dispondios pro arca Collegij reddere teneatur. Et si de hoc fuerit convictus, à Collegio expellatur. Excepto si alicui Collegiali, qui tunc temporis absens fuerit, revelaverit, dicens illud esse secretum Capelle. Idem ipse Collegialis observare sub eadem pena teneatur. Secretum autem intelligatur, quod Rector commendaverit.

Quod constituatur unus Procurator Collegij.

CONST. XXXV.

ITem statuimus, quod Rector, & Consiliarij, & ceteri Collegiales simul congregati constituant Procuratorem, quem magis idoneum, & conducibilem Collegio cognoverint. Qui Procurator sub pena privationis Collegij officium acceptet, & de eis, que gesserit, Rectori rationem reddat. Qui ambo futuris Rectori, & Consiliarijs coram omnibus Collegialibus denuò rationem reddant. Præterea si viderint expedire aliquem oppidanum sacularem, vel Clericum perpetuum, vel ad tempus, econonum constituent, & creent. Qui reddituum, fructuum, & proveniunt Collegij curam, & gubernationem gerat, cetera que extra, vel intra Oppidum faciet, quæ ipso Collegio, & eius redditibus viderit magis convenire, quodque possessiones, & redditus Collegij saltè semel in anno per Rectorem, vel aliquem Collegialem, aut Procuratorem nomine Collegij visitentur. Visitatio autem huiusmodi quoad possessiones (si eas in futurum habere Collegium contingerit) intelligatur non ad Ecclesiastica beneficia,

De tempore absentie.

CONST. XXXVI.

ITem volumus, & mandamus, quod si quispiam Collegialium voluptatis, vel exercitij gratia se à dicto nostro Collegio absentare voluerit, liceat Rectori facultatem abeundi per duos menses tantum illi concedere. Quibus elapsis si non reddierit, à Collegio privatus existat. Ex iuxta tamen, & legitima causa, quam discessurus ve-

ram,

Stat. 16. 18.

19.44. 49.

01
fam, & necessariam se credere iuraverit, Rector, & Con-
filiarij, vel maior eorum pars per alios duos menses ei fa-
cultatem abeundi faciant. Proviso, quod Collegialis, qui
per prædictos quatuor menses à Collegio semel absens fue-
rit, sequenti anno aliud quadrimestre, vel eius partem
habere nequeat, nisi in Collegio per continuum semestre
à tempore finitæ licentiæ computandum permanserit. De-
cernimus tamèn, vt qui quadrimestre vnus anni potitus
non fuerit, anno sequenti, præterito quadrimestri, vel
eius parte gaudere non possit. Verùm si præfixo tempore
non reddierit, à Collegio privatus censeatur. Prohibe-
mus tamèn ne eius loco quispiam sufficiatur, nec eius præ-
benda vacare denuntietur infra viginti dies, infra quos si
causam more necessariam per se, vel alium reddiderit cum
eo benignè, & humanè agatur, & in Collegio sine nova
electione admittatur. Si verò dictis viginti diebus elapsis
causam moræ non ostenderit, nulla excusatio ei suffragari
valeat, sed illicò novus Collegialis eligatur. Annum verò
à festo S. Michaelis mensis Septembris connumerari vo-
lumus, & declaramus. Verùm quia Capellani minus dis-
currere debent, & magis sunt necessarij, si quandò fortè
aliquis eorum à Collegio propter necessitatem vrgentem
discessurus sit, alius eum expectare teneatur. Nec donèc
venerit, aut alius eius loco substitutus fuerit à Collegio
discedere possit.

De benedictione mensæ. CONST. XXXVII.

ITèm volumus, & ordinamus, quod omnibus diebus
tam in prandio, quàm in in cœna per Sacerdotem illa
hebdomada Divina celebrantem si fuerit; sin autèm per
alium Capellanum, vel per Rectorè fiat benedictio men-
sæ. Quod si aliter dicti Capellani fecerint, pro qualibet
vice hebdomario delinquenti, multa vnus assis impona-
tur. Assen verò intelligimus illud, quod Hispani vn ina-
ravedi dicunt.

Quod in prandio, & cœna semper legat vnus.

CONST. XXXVIII.

ITèm volumus, & ordinamus, quod in refectorio dùm
pran-

prandium fecerint, vnus Collegialium per hebdomadas (prout ei sorte euenit) Bibliam in cœnando, vitas Patrũ, siue Cantica canticorum, vel quempiam alium librum ad arbitrium Rectoris recitet. In quibus Rectorẽ tantum excipimus. Ordinamus præterea, quod hæ nostræ constitutiones quater in anno legantur in cœna. A principio anni & à Paschate Resurrectionis Dominice, & à festo S. Ioannis Baptista, & à die S. Lucæ cum diebus immediatè sequentibus, quo ad finiantur in refectorio omnibus Collegialibus iunctis. Quodque exemplar earum alterum in bibliotheca cum alijs libris ligatum, alterum verò in arca Collegij clausum. Reliquum verò in camera Rectoris ponatur.

De silentio obseruando in mensa.

CONST. XXXIX.

ITẽm mandamus, & statuimus sub pœna à Rectore iniungenda, quod in refectorio, dum prandium, aut cœnam fecerint, silentium ab omnibus obseruetur, & ostium sub clave claudatur.

Quod vnusquisque in camera sua dormiat.

CONST. XXXX.

ITẽm volumus, & ordinamus, quod vnusquisque in camera sibi assignata noctu dormiat, nec in alterius camera quiescere audeat, nisi valetudinis causa, ob quam visitaturus, aut visitandus sit, vel venia Rectoris, & Consiliariorũ ex aliqua iusta causa, & honesta impetrata: super quo conscientias eorum oneramus. Qui verò contrarium fecerit, pro prima vice à portione mensæ per sex dies priuetur, pro secunda duodecim dierum careat portione, pro tertia verò portione viginti & quatuor dierum omninò sit priuatus. Et sic deinceps multiplicando:

Quod infirmo dentur necessaria.

CONST. XXXXI.

ITẽm volumus, & ordinamus, quod expensis Collegij ministrentur necessaria infirmo Collegiali, vel Familiari pro arbitrio Rectoris, & Consiliariorum, vel maio-

ris partis eorum, super quod eorum conscientias oneramus; si verò aliquem eorum decedere contingerit, volumus medietatem expensarum in eius infirmitate sumptibus Collegij factarum ex bonis defuncti, si habuerit vnde Collegio solvi debere. Præcipimus insuper, quod si quispiam in lecto infirmitate laborans triduo iacuit, illicò illo lapsò omnia peccata sua purè confiteri. Et si gravis, vel periculosa fuerit infirmitas, Eucharistiam (nisi Sacerdos id vetuerit ex aliqua causa sibi in confessione nota) in forma Ecclesiæ consueta recipere debeat. Alioquin à portione Collegij, donèc id fecerit, ex tunc privatus existat. Quæ autem sit gravis infirmitas ad perceptionem Eucharistiæ iudicio medicorum relinquatur.

Quod pauperibus Collegialibus, & Ministris in Collegio decedentibus dentur necessaria pro funere exequendo.

CONST. XXXXII.

ITèm cum in omnibus tùm præcipuè in propinquiores operibus misericordiæ vti debeamus. Præcipimus, & ordinamus, quod si Collegiales, vel Familiæ in dicto nostro Collegio è vita decedentes tanta paupertate laboraverint, vt relicta eorum bona exequèdo funeri non sufficiant, tunc ex bonis Collegij omnia necessaria ipsis sepeliendis, & funeri exequendo ministrentur.

Quod nullus, præter Collegiales, dormire possit in Collegio.

CONST. XXXXIII.

ITèm statuimus, & ordinamus, ac prohibemus ne quispiam præter Collegiales, & Collegij Familiæ in ipso Collegio dormire possit die, vel nocte, super quo Rectori dispensandi omnimodam potestatem denegamus.

Quod nullus Collegialis noctu extra Collegium dormiat.

CONST. XXXXIV.

ITèm statuimus, & ordinamus, quod nullus Collegialium noctu extra Collegium dormiat, nisi ex legiti-

ma causa, puta agritudinis, obteñta prius venia Rectoris, & Consiliatorum: quod si quispiam contenderit secus, pro primò ei ignoscatur; secundò verò pane, & aqua die transire cogatur: pro tertio verò absque venia à Collegio prorsus expellatur.

Hora recessus in Collegio.

CONST. XXXV.

ITèm volumus, & mandamus, quod eo tēpore, quo in dicta nostra maiori Ecclesia pulsatur ad orationem faciendam Beatissimæ Virginis Mariæ, omnes Collegiales se in Collegium accipiant. Quo etiã tempore campanã Collegij pulsari mādamus. Quod si secus fecerint pro prima, & secunda vice delinquenti ignoscatur; tertia verò à Collegio privetur. Quod si aliquis Consiliatorũ exequi recusaverit, aut minus benè se gesserit, Rector, & Consiliarij cum vno Collegiali, quem ad id elegerint, illud exequi possint.

ITèm volumus in nostro Collegio Ianitorẽ sempèr per diem ianuis clausis temporibus oportunitate adesse, qui curam ostij claudendi habeat, ne quisquam in illis temporibus aditum liberum in Collegium inveniat.

Quod omnes loquantur latine.

CONST. XXXVI.

ITèm volumus, & ordinamus, quod omnes Collegiales & Familiares inter se per totum Collegiũ, & eius terminum loquantur latine, sub pœna à Rectore imponenda. Ad quod facilius exequendum accusator quolibet mensæ deputeretur, etiã ad arbitrium Rectoris puniendus, si se in eo negligentèr gesserit.

Quod extra Collegium nullus exeat solus.

CONST. XXXVII.

ITèm volumus, & ordinamus, quod quãdo aliquis Collegialis per Oppidũ ad aliqua negotia procuranda extra Collegium se contulerit, eat cum venia Rectoris, & sit ei comes alius Collegialis. Præterquã si ad lectionem iverit ad scholas, vel diebus dominicis, vel alijs festi-

21
tivistibus ad Missam, vel Vesperas Ecclesie maioris, vel
Parrochialis.

De murmure, & strepitu vitando, & puniendo.

CONST. XXXVIII.

ITem volumus, & mandamus, quod nullus Collegia-
lium cuiuscumq̃ conditionis sit, strepitū, rut murmur
in refectorio, aut colina faciat, etiamsi ei integra portio
non detur. Potest tamē extra refectorium, aut colinam
suplex Reſtori honestē conqueri; si verō secus fecerit, se-
quenti die ei pani, & aqua tantū pro cibo ministretur; si
verō contentio, aut tumultus inter Collegiales ortus fue-
rit, Reſtor quamprimū illud placare studeat, postea ve-
rō delinquens arbitrariē puniatur. Et si se gravatum cen-
serit, ad Consiliarios recurrat. Si autem inter Reſtorem,
& quempiam Collegialium contentio oriatut, ipsi Consi-
liarij, vel duo eorum sub pœna ab eis iniuncta silentium
imponant, ad quam tenendam, & observandā Reſtorem,
& alios arctari volumus. Qui verō inobediens fuerit, fac-
ta monitione, portione cibi, & potus Collegij per men-
sem careat. Quod omnes Collegiales sub pœna præstiti
iuramenti servare, & exequi teneantur.

Quod honori alterius non detrahatur.

CONST. XXXIX.

ITem statuimus, & prohibemus ne quispiam Collegia-
lium intra, vel extra Collegium honori, famæ, vel
extimationi cuiuspiam sociorum detrahat. Aliter faciens
arbitrio Reſtoris puniatur, super quo eius conscientiam
oneramus, & si sibi videatur, possit super hoc veritatem
inter Collegiales inquirere.

De Cathedra Collegij, & cursu. CONST. L.

ITem volumus, & ordinamus, quod in ipso Collegio
vna Cathedra cōstituatur, in qua sacrę Theologiæ, vel
iuri Canonico, & civili, & medicinæ operā dantes legant,
& cursū faciant, & Reſtor, & Consiliarij duos Canonis-
tas, duosque Theologos, vnum Legistam, Medicum

vnum

vn̄um possint cōpellerē, vt quisque in sua facultate profiteatur, & legat lectionem ordinariam. Quod si moniti hoc facere neglexerint, à tota portione Collegij priuentur, quo vsque quod per Rectorem, & Consiliarios eis mandatum est, effectu compleverint. Si autem in hora legendi fuerint discordes, horam per Rectorē eis assignetur. Ita quod modò vnus, modò alius (si plures fuerint) cursum peragere queant. Volumus etiam, & mādamus, quod nullus Collegialium (nisi in Cathedra salariata, vel eius substitutione, vel pro salario) extra Collegiū legat. Si tamen plures cursantes fuerint, & in ipso Collegio omnes cursum peragere non possint, permittimus vt extra Collegium legant, & cursum faciant. Proviso quod sit optioni ipsius Rectoris, quos in Cathedra Collegij, & quos extra Collegium legere maluerit, & pro eius arbitrio discernatur. Insup̄ decernimus omnes Collegiales minores in gradu ab ipso Collegiali cursante audire debere. Quod si secus facerint, facta eis monitione, ab ipso Collegio priuentur.

De forma opponendi Cathedris, vel substitutionibus.

CONST. LI.

Item statuimus, & ordinamus, quod quotiescumque in dicta vn̄uersitate aliqua Cathedra, vel substitutio vacaverit, & plures Collegiales ad eā se opponere voluerint, vnusquisque eorum lectionem inter Collegiales de materia sibi signata per Rectorem facere teneatur. Post hæc verò omnibus in Capella congregatis idem Rector ab eis iuramentum accipiat, quod nullus eorum odio, timore, gratia, vel favore, seu alia quacumque causa, votum, seu suffragium, præstabit alicui eorum, nisi ei, quem secundū Deum, & bonam conscientiam ad dictam Cathedram, siue substitutionem assequendam sufficientiorem, & magis idoneum fore cognoverit. Quo sic præstito omnes per schedulas secrete suffragia præstabunt, & cui maior pars adhaerit, ille solū ad dictam Cathedram, siue substitutionem se opponere possit.

Stat. 37. § 40.

De Collegij libris non extrahendis.

CONST. LII.

ITEM volumus, & expresse prohibemus sub pœna præstiti iuramenti ne libri ipsius Collegij cuiquam in Collegio, vel extra commodari possint ad transcribendum, vel studendum, ne ve Collegialis librum ex bibliotheca in camera sua accipiat. Si quis vero aliter fecerit, primò, & secundò ei ignoscatur, tertio vero extra Collegium abire cogatur. Mandamus insuper claves virgarum ferrearum, quibus clauduntur libri reponi in arca dicti Collegij quatuor clavibus clausa.

De libris ferreis cathenis custodiendis.

CONST. LIII.

ITEM volumus, & ordinamus, omnes libros, quos ipsi Collegio donavimus, aut donaverimus, ferreis cathenis in bibliotheca ligari, nec inde auferri, vel alienis concedi posse. Si vero aliquis Collegio alienus in bibliotheca legere, aut videre aliquid voluerit, sit ei semper comes stationarius, vel Collegialis ad incommoda vitanda. Volumus etiàm, quod quilibet Collegialium penes se habeat unam clavem bibliothecæ. Et si cuiuspiam negligentia aditus bibliothecæ patuerit, eadem die à vino abstinere cogatur.

Quod Collegiales per Oppidum cum habitu incedant.

CONST. LIV.

ITEM volumus, & expresse prohibemus, ne quispiam Collegialium per Oppidum, vel in locis, ad quæ se extendit interdictum in dicto Oppido Vallis-Oleti. Et infra unam leucam possit ire, & reddere in alio habitu decenti absque clamide, & insignijs. Quod si secus fecerit, pro prima, & secunda vice à vino abstineat, tertia verò à Collegio privetur. Volumus tamen, quod si Collegiales in dicto Oppido sermonem ad populum habuerint, liceat eis clericali alba veste indui, & sine focali rubeo declamare.

Quod

Quod camera omnium semper pateant Rectori.

CONST. LV.

ITem ordinamus, & mandamus, quod si Rector camera
ram cuiuscumque Collegialis adire velit confestim illi,
sive difficultate fores pateant: ita quod Rector omnia, quae
in camera sunt, possit respicere. Quod si aliquis Collegia-
lis resistere tentaverit, à Collegio privetur.

Quod nullus Collegialis absens gaudere possit portione Collegij.

CONST. LVI.

ITem volumus, & mandamus, quod nullus Collegialis
dum fuerit absens quacumque causa quantumcumque
iusta quidquam portione sibi debita percipiat. Etiam si
ad hoc Rectoris, & Consiliariorum expressus accedat con-
sensus, quod si quidquam exceßerit tam ex portione absen-
tium, vel ex redditibus Collegij, vel alia quacumque cau-
sa, arce Collegij sub poena praestiti iuramenti acrescat.

Qua hora ostium claudendum sit.

CONST. LVII.

ITem volumus, & ordinamus, quod ostium principale
Collegij infra mediam horam, post quam tempore
completorij in dicto Collegio pulsatum fuerit, claudatur.
Postquam vero clausum fuerit, nemini, sive sit Rector,
aut Consiliarius, sive Collegialis, sive alienus, etsi gra-
vissima causa vrgeretur, aperiatur. Si vero quisquam Co-
legialium lecus fecerit, ex prima pane, & aqua tantum
pro victu die sequenti utatur, ex secundo duplici poe-
na afficiatur. Ex tertio autem à Collegio alienus existat.
Rector vero in hoc delicto bis deprehensus ab officio
sit privatus. Tertio vero perseverans sine spe venia à
Collegio expellatur. Quod si quempiam per fenestram,
vel murum intrare, vel exire compertum sit, à Collegio
privatus existat. Quod etiam in Familiaribus exequen-
dum censemus, Custodia vero ianuarum ad Rectorem,
vel cui ille commiserit, modò honestus, & bonis mori-
bus praedictus sit, pertineat. Permittimus tamen, gravi im-
minen-

minente morbo Collegialis, vel Familiaris exigente neces-
sitate ex consilio alterius Medicorum Collegij, & cum
venia Rectoris ostium Collegij aperiri posse, & non alias,
super quo eorum conscientias oneramus,

De incumbendis iuri Canonico, & Civili.

CONST. LVIII.

Item volumus, quod nullus iuri Canonico incumbens
ultra trienium leges audiat, duas lectiones tantum au-
diens, & hoc postquam Bachalaureus effectus sit. Si tamen
aliquis Collegialis Rectori, & Consiliarijs sufficiens fuerit
reperitus, liceat eis per annum dispensare ad audiendum librum
Institutionum etiam ante Bachalaureatum. Si autem quispiam
secus fecerit, pro arbitrio Rectoris, & Consiliariorum puniatur.

De arca communi.

CONST. LIX.

Item statuimus, & ordinamus, quod in Capella Colle-
gij collocetur quaedam arca valida ad reponendum
pecunias, & redditus, & instrumenta dicti Collegij cum
quatuor clavibus, quarum unam Rector, & aliam quilibet
Consiliariorum penes se habeant: Ut si inde quidquam
ponendum fuerit, in presentia omnium fiat.

De custodia ornamentorum Capelle.

LX.

Item statuimus, & ordinamus, quod penes Rectorem
& consiliarios maneat, & custodiantur ornamenta Ca-
pellæ Collegij pro festis solemnitatis celebrandis utenda.
Usui tamen quotidiano necessaria sive penes Capellanos.

De custodia frumenti.

CONST. LXI.

Item volumus, & mandamus, quod residuum fru-
menti ex redditibus Collegij facto domestico sum-
ptu diligenter custodiat. Ita quod semper supersint in
camera frumentaria saltem quingentæ mensuræ, quæ ma-

terno sermone dicuntur sanegz, ad ea, quæ possint accide-
re. Quod frumentum tēporibus accomodatis personis ali-
quibus honestis, & fidedignis mutuo dari, & in tempore
revocari possit, ne nimia vetustate tinea consumatur, quod
Rectoris, & Consiliariorum prudentiæ demandamus, dum-
modo vsura aliqua non interveniant.

Quod annuatim fiat memoriale reddituum.

CONST. LXII.

ITē m volumus, & mandamus, quod factis, & conductis
ad firmam, vel ad annuam pensionem redditibus dicti
Collegij memoriale omnium reddituum singulis annis in
arca Collegij reponatur. Cuius exemplum in die Sancti
Ioannis Baptistæ recipiat illud visitatori daturus ad facien-
dam visitationem.

De Custodia reddituum. CONST. LXIII.

ITē m volumus, & mandamus, quod ex residuo reddi-
tuum Collegij domus, & ædificia reparentur, librique
si necessarij fuerint, aliaque domui necessaria emanent.

De provisione victus, &c.

CONST. LXIV.

ITē m statuimus, quod Rector, & Consiliarij tempore de-
biti de victu, & vestitu, alijsque rebus necessarijs pro-
videant, quod si non fecerint, damnum, aut incommodum
Collegio indè venturum per Visitatorem solvere cogan-
tur. Nec excusatio admittatur, si tempore provisionis fa-
ciendæ pecunias in communi arca non habuerint. Nam da-
to, quod non habeant, nos ex nunc eos ad pecuniam pro
huius provisione facienda ab amicis, aut aliundè super pig-
nore vsque ad futuros redditus querendam arctari volu-
mus, & mandamus.

ITē m volumus, & expresse prohibemus, quod in
nostro Collegio Collegiales nullo modo exteros quoscum-
que expensis suis invitent. Libationem tamèn possint, qui-
buscumque voluerint, dare.

H

Itē m

¶ Itè statuimus, ne ijs rebus, quæ in promptuarijs nostri Collegij ad vsum, provisionemque reservantur, puta panis, vinum, carnes, & huiusmodi alicui Collegiali, vt extra Collegium donet, aliquid vendatur. Possit autè aliquid modicum panis, vel vini dari alicui infirmo arbitrio Rectoris, & Consiliariorum.

De reparatione Collegij, & possessionum.

CONST. LXV.

¶ Itè volumus, & mandamus quod Rector pro tempore existens videat ea, quæ reparatione ædificiorum Collegij, & possessionum eius indigent. Et quando aliquid reparandum, vel de novo ædificandum fuerit, vnus Collegialium per hebdomadas (provt fors tulerit) de mandato Rectoris præsens existat. Ita tamen, quod si de novo aliquid ædificandum, vel fabricandum fuerit, fiat de consensu Rectoris, & Consiliariorum, vel maioris partis eorum, non aliàs.

De alienationibus.

CONST. LXVI.

¶ Itè si aliqua urgente necessitate, vel evidenti vtilitate, aut alijs de causis à iure permissis alienationes, vel perturbaciones faciendæ sint ex Collegij bonis, circa hoc iuris communis dispositioni standum fore censemus, atque discernimus, prohibemus etiàm quæ bona redditus, aut pecuniaz Collegij, nequaquam commodato, aut mutuo extra Collegium dari possint. Quod si fortè aliqua superveniente necessitate, aut urgente causa id faciendum sit, de consilio Rectoris, & Consiliariorum fieri debeat, & tunc cum sufficienti pignore, vel cautione, & non aliàs.

De numero servitorum Collegij.

CONST. LXVII.

¶ Itè volumus, & ordinamus, quod ad vsum, & servitium Collegij totius, recipiantur novem servitores. Prohibemus tamen, ne Rector, aut quispiam Consiliariorum, vel Collegialium proprium servitorem, vel infra quartum gradum consanguinitatis coniunctum habere possit.

Stat. II. 36.

§ 41.

fit. Ita quod Familiaris Collegij possit esse ille, qui moram traxerit cum aliquo Collegialium ante, vel post ingressum Collegij. Et inter istos servitores vnus eorum sit dispensator, & alius coquus, cæteri ad servitium commune deputentur. Permittimus tamèn, quod si coquus scholaris non reperiatur, laicus in coquum assumatur intra, vel extra Collegium (provt omnibus Collegialibus visum fuerit) dormiturus, aut servus officio colinx, & alijs Collegio necessarijs ematur.

De Sacramentis communicandis.

CONST. LXVIII.

ITEM statuimus, & ordinamus, quod omnes Collegiales & Collegij servitores iuxta præcepta Ecclesiæ peccata sua confiteantur saltim bis in anno, scilicèt, in hebdomada Sancta, & per hebdomadam ante festum Nativitatis Domini Sacramentum Eucharestiæ in Capella dicti Collegij temporibus ab Ecclesia statutis recipiant, saltèm die Resurrectionis Dominicæ, de quo Rector verum relatum habeat, & si quis præmissa facere contempserit, nulla excusatione quantumcumque urgente admissa, à Collegio sine spe veniæ eiiciatur. Vna tamen monitione ei coram Rectore, & Consiliarijs prius facta, quod illic Collegiales sub pœna præstiti iuramenti exequi teneantur. Volumus etiam, quod si Collegiales ante Pascha Dominicæ Resurrectionis à Collegio discesserint, redeuntes infra quindecim dies Eucharistiam recipere teneantur in prima die Dominica post adventum suum in Capella dicti Collegij.

De horis dicendis, & de commemoratione Fundatoris.

CONST. LXIX.

ITEM statuimus, & ordinamus, quod si quispiam eorum, qui in dicto Collegio extiterint, sacri ordinis caractere insignitus, aut aliquo beneficio Ecclesiastico astrictus fuerit, horas canonicas perfectè dicere non prætermittat. Quod si nõ fecerit monitus à Collegio priuatur. Volumus, & ordinamus, quod reliqui Collegiales, etiamsi sacris ordinibus initiati, aut aliquo beneficio astricti non fuerint,

ho-

horas defunctorum pro animabus parentum, & fratrum nostrorum, & post decessum nostrum pro nobis quotidie dicere teneantur. Quod si secus fecerint, in foro conscientia sint obligati ad restitutionem portionis illius diei, in quo non recitaverint prædictas horas. In missa vero in Capella Collegij celebranda commemoratio nostri quotidie fiat. Quod si in missa vna tantum oratio dicenda sit, in eius fine dicetur, *Et famulum tuum Cardinalem Hispanie huius Collegij fundatorem ab omni aduersitate custodi.* Post decessum vero nostrum (provt communiter pro Pontificibus fieri consuevit) commemoratio fiat in nomen Pontificis, nomine Cardinalis Hispania mutato. Quod si non fecerint, à Rectore arbitrariè puniantur.

Quod nullas habeat mulierem.

CONST. LXX.

Item statuimus, & ordinamus, quod si quispiam de gentium in dicto Collegio repertus sit aliquam concubinam in Oppido Vallis-Oletano, vel extra publicè, vel occultè habere. Si per indicia, & iuramentum trium, vel plurium testium in crimine deprehensus fuerit, aut cum aliqua in dicto Oppido rem habere compertum sit, à Colegio privatus existat. Quod omnes Collegiales sub pœna præstiti iuramenti illicò exequi teneantur. Rectori autem inquisitionem huiusmodi criminis relinquimus.

Item volumus, & expresse prohibemus, quod nullus Collegialis mulierem, cuiuscumque conditionis sit, in cubiculum suum sine venia Rectoris intromittat. Si autem illa ipso ignorante in cameram suam irripuerit; Collegialis nulla mora facta à cubiculo suo petiturus veniam à Rectore discedat. Quod si hoc facere renuerit, pro singulis in hanc constitutionem commissis portione vnus diei careat.

Quod omnes semel in mense conveniant.

CONST. LXXI.

Item volumus, & mandamus, quod semel in mense omnes Collegiales cum Rectore, & Consiliarijs in Capella Collegij, vel alio loco idoneo conveniant ad

tractandum, cognoscendumque de redditibus possessionibus, & reparationibus bonorum, & edificiornm dicti Collegij, ita vt omnes sciant negotia, & bona Collegij, & eodem die Rector libros librarię requirat, & à pulvere excuti faciat.

Quod nullus portet arma.

CONST. LXXII.

ITem statuimus, & ordinamus, quod nullus arma intra vel extra Collegium portare præsumat, non impetrata venia Rectoris, & Consiliariorum, super quo eorum conscientias oneramus. Excepto si extra Oppidum quispiam Collegialis proficiscatur. Quod si aliter fecerit, à portione Collegij duorum mensium privatus existat. Liceat tamen eis parvis gladijs ad scindendum panem, & carnes uti.

Pœna percutientis alium.

CONST. LXXIII.

ITem statuimus, & ordinamus, quod si inter Collegiales, & Capellanos, vel aliquos ex eis iurgia, contentiones, vel discordiæ contingerint. Itavt manus violentas in se invicem coniecerint: tunc Rector veritate comperta eum, qui in culpa fuerit, à Collegij portione per mensem privabit. Si autem vnus ligno, gladio, vel lapide alium cum effusione sanguinis percusserit, percussor à Collegio privatus existat. Si ambo percusserint, qui eorum in culpa fuerit, eijciatur. Si ambo peccaverint pariter eijciantur. Si vero quispiam gladium, aut ensenm distringerit, nec vltra progressus fuerit, portione mensis careat, qui si taliter discordantes ad pacem, vel amicitiam invicem reddere noluerint, cogi possint ad eam iniendam, & si se difficiles prebuerint, pro arbitrio Rectoris, & Consiliariorum puniantur.

Ne quis Rectorem convitio afficiat.

CONST. LXXIV.

ITem statuimus, & prohibemus, ne Collegialis quispiam, aut servitor dicti Collegij verbo inhonesto, turpi, vel aliquo convitio Rectorem suum afficiat. si quis vero in præmissis deliquerit, in eum Rector pro arbitrio

animadvertat. Nec recursus, aut appellatio ad Consiliarios ei in tali casu suffragari possit.

Quod in absentia Rectoris, vel Consiliariorum alius sufficiatur.
CONST. LXXV.

ITem volumus, & ordinamus, quod si Rectorem, vel quempiam Consiliariorum ex aliqua legitima causa à Collegio abire contingerit, eius loco, servato ordine, alius ante illius discessum sufficiatur: dummodò ultra quindecim dies licentiam acceperit. Si verò intra dictos quindecim dies licentiam acceperit, tunc antiquior Consiliarius loco Rectoris subrogetur: Loco verò Consiliarij nullus.

Quod Rector à Collegio non discedat, nisi reddita ratione.
CONST. LXXVI.

ITem statuimus, & ordinamus, quod Rector tempore quoad officium admissus fuerit, iuramentum præstet se à Collegio minimè recessurum, nisi ratione expensarum, & omnium bonorum acceptorum priùs reddita, vel sufficienti præstita cautione. Volumus præterea, fideiussorem Rectoris absentis insolidum teneri debitore principali non excuslo: Quod ad similes casus in alijs fideiussoribus extendi volumus, & mandamus.

Quod missus à Collegio victu contentetur.
CONST. LXXVII.

ITem volumus, & mandamus, quod Collegialis missus ad negotia Collegij transiendæ victu tantum contentus existat, nullo alio præmio ei præstito. Volumus tamen neminem Collegialium, nisi pro re vera, certa, & existenti mitti debere.

Quid facturi sunt Collegiales tempore pestis.
CONST. LXXVIII.

ITem statuimus, & ordinamus, quod si Oppidum Vallif-Oletanum peste (quod Deus avertat) vel aliquo con-

contagioso morbo laborare contingerit , ita vt inde mors communitè sequeretur, tunc Collegiales, si eis, vel maiori parti visum fuerit , ab ipso Collegio ultra tempus in alia nostra constitutione statutum discedere valeant , facta priùs à Rectore , & Consiliarijs , vel maiori eorum parte abeundi licentia. Proviso, quod semper in dicto Collegio maneant duo, vel tres Collegiales, & vnus Capellanus, & si fortè contentio orietur vtri essent discessuri, vel mansuri. Volumus hanc litem inter eos dirimi sorte, ne causa sit succedēdi Reктору, & Consiliarijs, vel eos odio, vel aliqua inobediētia persequendi. Ita tamen, quod durante peste, vel huiusmodi morbo ipsa absentia ultra octo mensium spatium extendi non possit. Abreviari tamen possit cessante peste pro Receptoris, & Consiliariorum, & ipsorum Collegialium prudentia. Volumus etiam, quod si dicto tempore aliquis, vel aliqui Collegiales absentes peregrè profecti fuerint , qui tunc temporis in Collegio habitaverint, pro absentibus sortes mittant. Quod si cuiquam absentium fors custodiendi Collegij evenerit, Rector, & Consiliarij illos de adventu suo in Collegium certiores faciant monitione facta infra duos, vel tres dies discessuri. Et ad tempus à Rectore, & Consiliarijs assignatum reddere in Collegium teneantur , quod si non venerint, à Collegio absque spe omninò priventur, nisi sint impediti impedimento , de quo habetur in alia nostra constitutione de tempore electionis Receptoris , & Consiliariorum. Nolumus tamen Collegiales gaudere posse talibus annis tempore quadrimestre (prout in alia nostra constitutione conceditur.) Qua quidem peste, vel morbo sedato , tunc Collegiales à tempore , quod id sciverint , & per Rectorem , vel aliquem alium sibi notificatum fuerit, ad vnum mensem ad Collegium reddere teneantur. Quod si non fecerint , nulla excusatione quantumcumque legitima , vel iusta eis , vel aliqui eorum suffragante, à Collegio sint privati. Verum si Rector, & Consiliarij abeundi facultatem ipsis Collegialibus , vel alicui eorum facere voluerint, liceat eis tempore pestis , aut pestiferi morbi petita venia à dicto Collegio abire , & in tempore (vt pramittitur) reddere iacta prius sorte vtri eorum profecturi , & permanfuri sint.

CONST. LXXIX.

ITem cum omnes Collegiales dicti nostri Collegij pauperes sint, nec Collegium alijs patere debeat, eorum inopia occurrendum censemus. Volumus itaque, & mandamus, vt ultra clamidem, & insignia, & candelas, quæ omni anno habituri sint ex Collegio: vnicuique Collegialium dentur pro alijs necessitatibus subeundis mille marapetini monetæ pro tempore currentis in Regnis pro rata in fine cuiuslibet mensis vnicuique solvendi.

De cursu in lectione faciendo, & veste gradui debita:

CONST. LXXX.

ITem statuimus, & ordinamus, quod Collegialis aliquo gradu Sacræ Theologiæ, vel iuris Canonici, Civilis, vel medicinæ constitutus cursum statim facere, & legere in Theologia, vel iure Canonico, vel Civili, aut medicinæ, sub pœna privationis Collegij annuatim teneatur, vt digniorem gradum assequi possit. Si tamen Artium, vel Legum habuerit gradum, & cursare, vel legere voluerit, id sibi pro eius arbitrio permittatur. Mandamus etiam, quod si quis Collegialium Doctor, Magister, vel Licentiatus in quacumque facultate extiterit: tempore gradus recipiendi, vel actus publicè subeundi, & in diebus solemnibus vestibus honestis, & suo gradui, dignitatique convenientibus vti possit. Alijs autem diebus habitum Collegialium non deferat.

De sessione Collegialium:

CONST. LXXXI.

ITem statuimus, & ordinamus, quod in sessione Collegialium graduatus non graduato præferatur, & inter graduatos, qui maiori gradu est insignitus. Puta Licenciatus Bachalaureo: in reliquis vero antiquior in Collegio præter Rectorem, quem omnibus anteponedum censemus. Declaramus insuper, quod antiquior in Collegio cum ad parem gradum cum iuniore pervenerit, eidem, licet prius graduato in omnibus præferatur.

Quod Collegialis non viter receptus clamidem emere teneatur.

CONST. LXXXII.

DECERNIMUS etiã, quod quilibet Collegialis electus admissus in Collegio infra mensem postquam admissus fuerit, sua impensa clamidem, & insignia emere cogatur, vt ad alios se conformet, nec illis dissimilis videatur. Idem in Familiaribus iubemus, scilicet, quod suis impensis clamidem emere cogantur.

De Medico, & Barbitonsore. CONST. LXXXIII.

STATUIMUS insuper, quod liceat Collegialibus habere Medicum salariatum extra Collegium, quem magis expedire viderint, qui vnã cum Medicis dicti nostri Collegij infirmorum curam gerat. Cuius electio ad omnes Collegiales, vel eorum maiorem partem expectet. Quod etiã de Barbitonsore censemus faciendum.

De Missa certis diebus in Capella Collegij cantanda.

CONST. LXXXIV.

VOLUMUS prætereã, quod in diebus solemnibus, scilicet Natiuitatis, Resurrectionis, Penthecostes, & in solemnitatibus B. Virginis MARIÆ, scilicet, Annuntiatione, Assumptione, Natiuitate, Conceptione, Expectatione, & Purificatione, item in diebus Circuncisionis, Epifaniæ, S. Marci, Ascensionis, S. Crucis, Petri, & Pauli, Ioanis Baptiste, Beati Iacobi Zebedei, & in solemnitate omnium Sanctorum Missa in Capella nostri Collegij alta voce cantetur. Volumus etiã, quod Collegialis, qui ad audiendum Evangelium non venerit, dum divina celebrantur, multa vnus asis ei imponatur. Et si, cum corpus Domini adorandum ostenditur populo, non venerit; à vino illius prandij priuetur sine asis solutione. Præterquã si in infirmitate gravetur, aut venia impetrata à Rectore, aut lector ea hora in scholis fuerit.

Circa Familiares. CONST. LXXXV.

ITEM statuímus, quod cum Familiaris fuerit eligendus, præbendam infra biduum à die vacationis per Rectorem denuntietur vacare cum certo dierum numero arbitrio Rectoris constituendo, ac etiã si visum fuerit prorogando. Infra quem volentes valeant se opponere, quo elapso præmissa tractari in Capella dicti Collegij fiat electio secretè per schedulas.

21
Referat quidquid fuerit addendum, vel mutandum in constitutionibus. CONST. LXXXVI.

Item quoniam secundum varietatem temporum nonnumquam statuta variantur humana. Volumus, & statui-
mus, quod si quidquam in his nostris constitutionibus dubij,
aut interpretationis emerferit, aut addendum, mutandum,
vel minuendum, seu amovendum fuerit, nobis tantummodo
reservari debere, nec per editionem harum nostrarum con-
stitutionum nobis potestatem, aut facultatem adimi addere
aliquid, mutandi, amovendi, corrigendi, addendi, vel minu-
endi cum temporis necessitas, aut rerum qualitas id exegerit.
Et quoniam nostræ intentionis est mores scholarium in me-
lius reformare, non conscientias eorum pregravare, scrupu-
losis animis laqueum remorsus adimentes. Volumus, & de-
claramus has nostras constitutiones ad pœnam tantum tem-
poralem, non ad peccatum quodpiam obligare præter illas,
quarum transgressio sine peccato esse non potest. Aut si quis
(quod Deus avertat) earum contemptor extiterit, exceptis
his, in quibus expresse continentur hæc verba, quod obligent
in foro conscientiarum.

Constitutio Medicorum. CONST. LXXXVII.

Volumus præterea, & medicorum Collegialium studio,
& quieti consulere, quod nullus medicorum in nostro
Collegio commorantium antequam Licenciatus, vel saltem
Bachalaureus repertus in medicina existat, infirmos curare,
vel visitare per Oppidum possit. Permittimus tamen, quod
Collegiales, vel Familiares dicti Collegij curare possit, &
quod intra Collegium consilia, receptas, & regimina absque
inspectione vrinarum reddere petentibus exteris queat. Post
quam tamen Licenciatus, vel Bachalaureus repertus in medi-
cina extiterit, si ad visitandum infirmos per Oppidum ince-
dat, quæpiam Collegialiū comitē non habeat, præterquā alium
medicū. Et si ad Collegiū (ut fit) vrinæ deportetur, nō possit
illas intra secundā portā domus aspicere, sed in pavimēto an-
teriori Collegij. Quod si secus fecerint à Collegio privatos
esse cœsemus ipso facto, & in foro cōsciētiarū ad omnium post
dictam transgressionē perceptorū restitutionē teneri. Si quis
vero Collegialium violatorem huius constitutionis quovis
mode

modo cognoverit, illicò Reçtori, & Confiliarijs denuntiare teneatur. Aliàs portione vnus anni etiam in foro conscientia privatus existat. Et idem si talis ipsum medicum ad visitandum infirmos per Oppidum committetur.

Quod officiales Collegij ultra mille marapetinos mutuo non recipiant.

CONST. LXXXVIII.

I TÈM statuimus, quod Reçtor, seu dispensator tam Ordinarius, quam Extraordinarius eorum durante officio ultra mille marapetinos simul, vel successivè de pecunijs Collegij mutuo non recipiant in proprios vsus. Quodque si Collegialis, sive officialis ante dictus, sive alius quicumque pecuniam aliquam Collegio debuerit, infra duodecim dies à creatione novi Reçtoris illam solvere teneatur, quod si non fecerit, tandiù à mensa Collegij privatus existat, quoad debitum innumerata pecunia integrè persolvat.

Si Collegialis post clausam ostium venerit, an liceat ostium aperiri.

CONST. LXXXIX.

I TÈM statuimus, honestati Collegialium caventes, quod si Collegialis quispiam ab Oppido, sive aliunde post clausam Collegij ostium venerit, ne vagandi per Oppidum ei detur occasio: liceat Reçtori cum Confiliarijs, vel eorum altero ostium aperire, dum tamen altera trium noctium, de quibus in alia nostra constitutione cavetur, eidem (ut præmittitur) admisso debeat imputari.

Pœna Collegialis contra mandatum Reçtoris per vim portionem auferentis. CONST. LXXXX.

I TÈM volumus, & statuimus, quod omnes Collegiales Reçtori obtemperent, pœnamque ab eo impositam ferant patientèr. Si quis vero huiusmodi pœnam, sive multam, aut mensæ privationem iuxta tenorem nostrarum constitutionum subire recusaverit, videlicèt per vim portionem Collegij arripiendo contra mandatum Reçtoris, ipso facto à Collegio privatus existat, quam privationem Collegiales illicò exequi teneantur.

Item

Item strepitum, & murmur Collegij, & alia incommoda
ex infrascriptis orientia vitare cupientes, precipimus, &
expresse inhibemus, ne Collegialiū, suam, aut cuiuspiam quis
piā alterius mulā per diem, nec noctē intra Collegiū, & eius
clausuram vltra horam teneat, vel includat. Quod si secus
fecerit, & tē monitus non destiterit, insignijs, & portione
Collegij per annū careat. Quod si denuō in eo deliquerit,
pari pœna puniatur. Tertiō vero à Collegio absque vlla spe
venix expellatur.

In quorum omnium fidem presentes manu propria sub-
scriptas nostro pendenti Pontificali sigillo, mandamus
communiri. Datis in Civitate Guadalalare nostre Toletane
Diocesis sub anno à Nativitate Domini millesimo, quadri-
gesimo, nonagesimo quarto, pridie Kal. Septembris, se-
dente Romæ Alexandro, divina providentia, Pontifice Ma-
ximo, tertio Pontificatus sui auno. Presentibus ibidem Reve-
rendo Patre Domino Ioanne de Leon Apostolicæ Sedis
Prothonotario, Decano, & Canonico Toletano, Magistro
domus, & Fernando del Castillo Canonico similiter Tole-
tano, & Bartholomeo de Medina Camerarijs, ac continuis
comensalibus, & familiaribus dicti Reverendissimi Domini
Cardinalis, nec non circumspectis, & egregijs viris Alfonso
Martini de Najera, & Petro Colina Doctoribus in Medi-
cina, testibus ad editionem, concessionemque harum cons-
titutionum, & alia præmissa vocatis, specialitèr atque
rogatis.

XXXXI. CONST. LXXX.

STATUTA

IN nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Quoniam secundum fragilitatem humanam nulla lege quantumcumque perfecta potest providere circa omnes casus futuros, & semper est necessaria legum editio. Ideò nos Rector, & Collegiales huius Collegij Sanctæ Crucis volentes obviare dispendijs huius domus, & quieti Collegialium consulere, sequentia edidimus statuta.

Quod Exterus non invitetur in Refectorio. I.

Primò igitur statuimus, & ordinamus, quod nullus exterus possit invitari, ut prandeat in Refectorio, nisi concursus Collegialium accesserit consensus, id est, maioris partis Capituli.

Quod portio non respuatur. II.

ITèm statuimus, quod si portio fuerit delata pro aliquo Collegiali, nequeat sine rationabili causa ipsam respue-
re, nisi prædixisset dispensatori maiori, quod volebat portionem pro illo die, vel nocte.

Quod portionarius præsit portionum factioni. III.

ITèm statuimus, quod portionarius Collegialis teneatur quotidie interesse, tam in aurora, quam in vespere ponderationi portionum, ne Collegiales, vel Collegium partiantur aliquam iacturam.

De præsentia ponderationis panis. IIII.

ITèm statuimus, quod Collegialis curam gerens pro pane cocto teneatur adesse tempore, quo dispensator minor panem recipit à panifica, ut rationem exploret, & pondus panis, & an expediat recipere, vel dimittere decernat.

ITèm volumus, & ordinamus, quod ianua Collegij nunquam aperiatur. antequàm claritas diei apareat, nisi forte aliquis Collegialium iusta, & rationabili causa compulsus aliud poscat, tùm demùm fiet impetrata venia à Rectore.

Quod nullus Collegialium ferat vestem sericam. VI.

ITèm statuimus, quod nullus Collegialium ferat vestem sericam intra Collegium, nec toracem, vel alias vestes sericas, nisi per spatium vnius horæ, antequàm discedat, vel post adventum; nisi fortè reddierit vna hora ante noctis tenebras, vel in diebus solemnibus à constitutione permissis, vel quandò Collegialis gradum suscipit Doctoratus.

De veste pellicea. VII.

ITèm statuimus, quod nullus egrediatur Collegium indutus veste pellicea, patentibus manicis, quam vulgò appellamus: *Zamarro*.

De Sindico habendo. VIII.

ITèm statuimus, vt Collegium semper habeat deputatum Syndicum exterum, qui gerat sollicitudinem rerum, & causarum domus, & lites, & forum addeat.

De pecunia Collegio debita. IX.

ITèm statuimus, & ordinamus, quod si aliqua schedula de cambio ad pecuniam Collegij expectans, detur receptori dicti Collegij, & intra viginti dies pecuniam non recuperaverit, teneatur denunciare illud Rectori, quod si secus fecerit, solvat pecuniam contentam in dicta schedula, aut quod superfuerit solvendum; Rector vero, & Consiliarij si infra prædictum terminum fuerint moniti, nec Sindico iniunxerint, vel infra alios decem dies mādaverint, vt

pecuniam in schedula comprehensam recuperet, teneantur ad solutionem dicte pecunie, quod si Sindico fuerit iniunctum, & sua culpa, aut negligentia non recuperetur, Syndicus teneatur ad solutionem.

De victu emendo in platea maiori. X.

ITem statuimus, & ordinamus, quod dispensator minor teneatur ire simul cum Familiari hebdomadario ad emendum victui necessaria, illaque emat in platea maiori, nisi quæ minimo pretio sunt emenda. Alioquin à Rectore puniantur; & quilibet Collegialium sciens contrarium fieri, Rectori denuntiet.

De elictione Familiarium. XI.

ITem statuimus, quod Familiares dicti Collegij ad annu tantum eligantur, nullo excepto, etiam dispensatore minori; habeantque quolibet anno, nomine salarij, clamidem burelis panni pretij centum marapetinorum pro quolibet mensura.

*Decl. const. 67.
Vide stat. 41.*

De clamidibus, & distributionibus Familiaribus dandis. XII.

ITem statuimus, quod clamis detur die Beati Michaelis dictis Familiaribus; ceteræ verò distributiones pro rata temporis.

De salario dispensatoris, & focarij. XIII.

ITem statuimus, quod si dispensator minor, & coquus teneantur servite Collegio per spatium quatuor mensium, antequàm detur illis aliqua portio, nomine salarij; tunc tantum pro tempore præterito detur.

Decl. const. 38.

Quod Familiares iurent Rectori. XIV.

Insuper statuimus, quod omnes Familiares iurent de obediendo Rectori, & de secreto domus conservando, cir-

ca ea, quæ viderint, aut audierint, quomodolibet sciverint, à Collegialibus fieri, alioquin sine spe veniæ expellantur à Collegio. Præstent prætereà iuramentum, quod res domus custodient fidelitèr, & si ab aliquo confamiliari aliqua sciverint donari, aut consumari, teneantur insinuare Rectori.

De Familiarium profectu. XV.

PRÆtereà statuimus, quod prædicti Familiares sint delinquentes circa profectum lectionum, & studij, alioquin puniantur a Rectore, & si viderit magnam eorum fore negligentiam, possit eos à Collegio expellere.

De licentia annua Familiarium. XVI.

ITÈM statuimus, quod Familiares possint habere quolibet anno duos menses absentia, si Rectori visum fuerit, sibi fore necessarium, vel utile; & si ultra prædictos duos menses voluerint abesse, possint cum venia Rectoris, & Consiliatorum, urgente iustissima causa, alium habere mensem.

De stationario. XVII.

ITÈM statuimus, quod stationarius teneatur quolibet die lectivo stare in bibliotheca per spatium duarum horarum una immediatè ante prandium, alia post secundam horam post meridiem, alioquin portione illius diei privetur.

In absentia Rectoris, à quo petatur venia absentia. XVIII.

Decl. const. 36. **I**TÈM statuimus, quod quando aliquis Collegialis voluerit se absentare extra Oppidum Vallis-Oleranum, & Rector fuerit absens, ita quod non possit perere veniam ab eo, possit eam petere ab antiquiori Consiliario, & si ille abfuerit, à sequenti in gradu, & sic de ulterioribus. Et si omnes Consiliarios ebesse contigerit, prædictam veniam concedat antiquior Collegialis, & illo absente ulterior, & sic de similibus.

Quomodo amittat Collegium absens. XIX.

ITèm statuimus, quod si alicui Collegiali detur venia certi temporis, dum tamen non sit totum tempus quatuor mensium à vltima die non venerit. Si tamèn venerit sequenti die ante ianuã clausam, non amittat Collegium. *Decl. const. 362*

De Collegiali se absentante. XX.

ITèm statuimus, quod si aliquis Collegialis in totum discedat à Collegio, teneatur reddere integram rationem suæ administrationis, si quam gessit, cum sufficienti pignore, vel fideiussore.

De reponderare Collegij in camera Rectoris. XXI.

ITèm statuimus, quod quandocumquè Collegialis aliquam capam, vel valisiam domus, vel aliquid simile secum tulerit, postquam domũ reddierit, infra vnum diem naturalem teneatur deponere in camera Rectoris, quod si fecus fecerit, tandiũ portione mensẽ careat, donèc cum effectu hoc adimpleat.

Quod exterus non ingrediatur, durante clausura. XXII.

INsuper statuimus, & ordinamus, quod nullus exterum, etiamsi sit Collegialis, vel Familiaris, vel portionarius possit aliquo modo intromittere in domum ab ea hora, qua pulsatum fuerit ad prandium, vsque ad secundam horam post meridiem, nisi Rector dispensaverit; quod si Familiaris eum intromisset, acriter à Rectore puniatur; icidè fiat de ianitore, si eius in curia fuerit ingressus.

De portione Familiarium. XXIII.

ITèm statuimus, quod Familiaris focarius, & dispensator habeant integras portiones; inter reliquos verò Familiares vna minuatur, hoc pacto, quod si sunt sex Familiares, habeant quinque portiones; si sunt quinque Faliares, habeant quatuor portiones: si verò fuerint quatuor Familiares, vel pauiores, quilibet habeat integram portionem. In festiuitatibus vero, quibus dantur aves Collegialibus, dentur eis, sed tantum duobus Familiaribus, sicut vni Collegiali.

ITEM statuimus, quod coquus, & mensarius teneantur quolibet mense reddere rationem Rectori, vel cui ipse commiserit, de eis, quorum curam gerunt.

De collatione in die ieiuniorum. XXV.

PRæterea statuimus, quod in diebus, in quibus inciditur ieiunium ab Ecclesia, non fiat collatio in estate vsque ad horam quintam, in hieme vsque ad horam octavam.

Quo ordine Familiares iter facere teneantur. XXVI.

ITEM statuimus, quod Familiares, qui ad itinera pro Collegio facienda sunt deputati, pares dies in itinere consumere teneantur, ita quod qui paucioribus diebus pro Collegio absens fuerit, primum iter agere teneatur, etiamsi plures iter fecerit, quousque alios in dicta absentia superet, vel fiat æqualis. Verum si plures eorum in absentijs pares reperi fuerint, arbitrio Rectoris, & Consiliariorum, vel maioris partis eorum, quis iter agere teneatur, relinquatur, proviso quod Familiaris noviter receptus, primū iter agere teneatur, quo itinere peracto, par censeatur in absentia omnibus anterioribus, & ne in computatione dictorum error aliquis contingat, Rector eorum absentias scribere teneatur, nisi aliud ei visum fuerit.

De portionarijs precibus non admittendis. XXVII.

INSUPÈR statuimus, quod nullus scholaris admittatur ad portionem Collegij precibus, aut cuiuspiam intercessionem, quod si contrarium actum fuerit, illa vice sit inhabilis ad dictam portionem consequendam.

Quando paria sunt vota eligentium, quid faciendum. XXVIII.

ITEM statuimus, quod quando in electione, quæ sit Rectoris, & Consiliariorum, vel plures Collegiales fue-

Decl. const. 16.

rint æquales in suffragijs, & inter eos sit omnimodo paritas, eo quod Rector, & Consiliarij omnibus adhaerint, vel nulli eorum, qui sunt in paritate suffragiorum, præstiterint, tunc antiquior Collegialis suum votum detegat, & cui ille adhaerit in sortem Rectoris assumatur, & si antiquior Collegialis nulli, vel omnibus, qui sunt in paritate, adhaerit, ita quod semper pares remaneant; tunc sequens in gradu suum votum apperiat. Et sic de cæteris, & idem in electionibus alijs custodiatur.

Quid quando Rector unus, & Consiliarij ali suffragantur.

Decl. const. 19.

XXIX.

QVoniàm circa electionem Rectoris, ex constitutione, quæ circa eam loquitur, orta est inter Collegiales dubitatio, si forte suffragia eligentium ad duos pariter dirigantur, & vni illorum Rector, alteri verò tres Consiliarij sua vota præstaverint, istorum in electione Rectoris vindicandus sit. Statuimus illum in Rectorè assumi debere, cui tres Consiliarij adhaerint, absque speciali declaratione votorum.

Menses licentiæ quando intelliguntur.

XXX.

Decl. const. 36.

PRætereà statuimus, quod menses concessi per constitutionem, tam pro absentiæ necessaria, quam voluntaria Collegialibus computentur hoc modo, quod primus mensis habeat triginta dies & unum, secundus triginta, & sic de cæteris.

Vide stat. 44.

Quando panni emuntur pretio viliori.

XXXI.

INsuper statuimus, quod si panni emuntur pretio viliori, quam constitutione cavetur, residuum pretij suppleatur Collegialibus, quemadmodum è contra, Collegiales coguntur restituere Collegio, si contingat fieri emptionem maiori pretio.

Quod graduandus non præstet Doctoribus prandium.

XXXII.

PRætereà statuimus, & ordinamus, quod nullus Collegialis tempore, quo ascendit ad gradum Licenciati, vel Doctoratus, possit Doctoribus Magistris, vel Licenciatis

Vni-

Universitatis, prandium præstare (prout antea fieri solebat) quod si quispiam ausu temerario hoc statutum fuerit transgressus, absque vlla veniæ spe à Collegio expellatur, vt compositiones, quæ inter Collegium, & Universitatem fuerunt factæ, & omnia privilegia tenacitùs observentur.

Collegialis debitor cautionem præstet. XXXIII.

STatuimus prætereà, quod omnes Collegiales debitores Collegij ex quacumque ratione, vel causa, teneantur quolibet anno cautionem debitorum ponere in libro rationum domus, vel in alio libro ad hoc deputato, & nominibus proprijs subscribere, & si debitor principalis abfuerit, idem faciat fideiussor eius; cuius executio incumbat Rectori, & Consiliarijs; & Rector, & Consilij nomina propria subscribant, tanquàm testes, quod quidem facere teneantur infra duodecim dies, à die Beati Michaelis, quo tempore debent domui debita persolvi, quod si hoc non fecerint, sequenti anno debita, quæ sic (vt præmittitur) scripta, & subscripta non fuerint, in rationibus reddendis minimè recipiantur. Quod si Collegialis hoc facere renuerit, à modo ei alimenta denegentur, ita quod, nec expensis domus, nec proprijs vitæ necessaria percipiat, donèc prædictam cautionem fecerit, & subscriperit, & insuper Rector, Consilij, & Collegiales faciant executionem in bonis suis pro debito.

De graduato præferendo antiquiori non graduato.

XXXIV.

Decl. const. 8 r.

Vide stat. Quod omnia deferantur antiquit.

Insuper statuimus, quod quando contingerit, quod Collegialis iunior in ingressu fuerit præditus maiori gradu, præferatur Consiliario, vel antiquiori Collegiali in sessione, suffragio, & subscriptione. Itaque constitutio Lxxxj. *De graduato præferendo non graduato*, verificetur in ijs tribus; in reliquis verò antiquior in ingressu præferatur, insuper & in egressu à domo; itaque sint quatuor casus, in quibus graduatus iunior præferatur antiquiori.

De

De electione visitatoris. XXXV.

PRæterea statuimus, quod visitator deputandus Collegio ab Ecclesia maiori, non possit eligi vno anno, post alium quia ex hoc multa incommoda oriebantur Collegio, & hoc ipsum constituit capitulum dictæ Ecclesiæ.

Decl. const. 81.

De insignito in sacris ordinibus, infamiliarem, non eligendo.

XXXVI.

Decl. const. 67.

Insuper statuimus, quod nullus sacro ordine insignitus, possit admitti ad familiarium præbendam, quia indecorum est, quod mancipatus diuino obsequio, compellatur officijs domus deservire, & si iam Familiaris constitutus, sacrum Ordinem consecutus est, postquam provisio illius anni sit finita, denuo non possit ad dictum officium Familiaris admitti.

Vide stat. 50.

Decl. const. 51.

De oppositionibus ad Cathedram. XXXVII.

Vide stat. quod omnia deferantur antiquitati

Item statuimus, quod nullus Collegialium præsentium, vel futurorum, ausus sit se opponere ad cathedram, vel substitutionem, in hac Vniuersitate vacantem, ante, vel post electionem Capellæ si plures contenderint, nisi is, quem Capella elegerit, contrarium verò faciens, ipso facto à Collegio privatus existat, absque vlla spe veniæ.

Dec const. 71.

Locus originis quomodo intelligitur.

XXXVIII.

Insuper statuimus, quod septima constitutio disponens, quod ex vna civitate, & loco, vnus, ex vna Diocesi duorum tantum, excepta Diocesi Toletana, ex quatuor Collegiales possunt admitti simul, attento, quod locus in quo aliquis ortus fuerit, à loco originis alterius quatuor leucis saltem distet, statuimus autem, quod dicta constitutio intelligatur, & practicetur, quod locus originis intelligatur dum modo non sit per transitum natus alibi, quam vbi pater habet domiciliū.

Quod Rector non faciat Capellam extraordinariam.

XXXIX.

Decl. const. 71.

Insuper statuimus, quod Rector, vltra ordinarias Capellas, nullam possit facere Capellam, nisi de consensu Con-

filiariorum, vel maioris partis eorum, & si contrarium fecerit, Capellæ actus sit nullus.

Decl. const. 12.

Vide stat. 47.

Quomodo terminus præbendarum claudatur. XL.

PRæterea statuimus, & ordinamus, quod terminus præbendarum vacantium, nec claudi, nec finire possit, nisi prius oppositorum informationes, seu inquisitiones in Capella legantur, & de habilitate oppositorum discutiatur, taliter quod declarentur qui sunt habiles, quo cognito, Collegiales possint sua vota præstare pro conclusione, & si aliter fieri contingat, id pro nullo habeatur, & præbenda habeatur prorogata per alios viginti dies, & hoc observare volumus quoties huius statuti tenor fuerit prætermisus.

Decl. const. 67.

& stat. 11.

Quod Familiares sex annos tantum possint eligi. XLI.

Rursus statuimus, quod Familiares non possint eligi nisi per sex annos, nisi omnibus Collegialibus aliud visum fuerit. Si enim post sex annos impletos, omnes Collegiales nemine discrepante conveniant, visa Familiaris virtute, decernimus pro eo schedulas dare.

Decl. const. 105

Semel Rector infra biduum esse quomodo intelligitur. XLII.

PRæterea statuimus, & ordinamus, quod constitutio xxjv. quæ disponit, quod Rector electus, finito officio, non possit iterum eligi, nisi duobus annis elapsis, quod eodem modo non possit eligi in Vice-Rectorem, nisi dictis duobus annis elapsis, sed si fuerit secundo anno Consiliarius antiquior possit per quindecim dies esse ViceRector, secundum constitutionis tenorem.

Decl. const. 24.

Quomodo acquiruntur clamis, & insignia. XLIII.

Item statuimus, quod Collegialis, qui in die Beati Michaelis abfuerit electioni Rectoris, & Consiliariorum, antequam Rector nominetur, careat veste, & focali; si verò ante Rectoris nominationem venerit, & post nominationem quatuor electorum, veste, & focali non careat; suffragium tamen præstare non possit, nisi venerit ante illorum quatuor nominationem.

Dies

Dies constitutionis qualiter intelliguntur. XLIV.

ITEM, quia constitutio xxxvj. que de tempore absentia loquitur, disponit, quod elapso tempore concesso absentia voluntarie, vel necessarie, si non redierit Collegialis, a Collegio privatus existat; & quoniam in dicta constitutione non declaratur, qualiter dies dictae absentiae connumerentur: ideo dictam constitutionem declarando, ordinamus, quod quaelibet nox cum die sequenti pro vno die computetur, & ideo si elapsis sexaginta noctibus absentiae voluntariae, vel centum & viginti noctibus absentiae necessariae, in die sequenti, antequam ostium Collegij claudatur, venerit Collegialis, in termino venisse intelligitur, unde a Collegio non erit privatus, & haec computatio, ut quaelibet nox cum die sequenti pro vno die habeatur, volumus quod fiat in qualibet absentia Collegij, sive sit pro negotijs domus, sive alio quovis modo.

*Decl. const. 36.
Vide stat. seq.*

Quid, si intra terminum concessum non venerit Collegialis.

XLV.

INSUPER quia dicta constitutio xxxvj. tantum loquitur, quando Collegialis petit absentiam voluntariam, vel necessariam integram, quia tunc si non redierit in termino, amittit Collegium, & est ratio, quia nec potuerunt petere, nec sibi potuit concedi maior terminus. Sed ubi Collegiali petenti, vel pro negotijs domus misso, minor terminus fuit concessus, quam ipse potuisset petere: nec in dicto termino reddierit. Et quia dicta constitutio non declarat, & posset dubitari, sine iusta causa non venit, an statim privetur Collegio, ideo statuimus, & ordinamus, quod elapso dicto termino, possit uti tribus noctibus, quae Collegialibus conceduntur per constitutionem xxxvj. & sic remedium illius quadragesimae quartae constitutionis non auferatur. Impotius eo utatur.

Decl. const. 36.

A graduato Collegiali quid graduando remittendum sit. XLVI.

PROXTEREA statuimus, & ordinamus, quod quando aliquis Colle-

Collegialis gradum licentiæ, Doctoratus, vel Magisterij
susceperit, Doctores, & Magistri actu Collegiales existen-
tes teneantur tali Licenciando, Doctorando, vel Magistrā-
do, remittere aureum, qui vulgaritèr castellanus dicitur,
quem ut Doctori, vel Magistro, talis graduandus solvere
tenebatur; alia verò iura, quæcumque illa sint, siue in præ-
dictis gradibus licentiæ, Doctoratus, vel Magisterij, siue
in alijs quibuscumque, persolvantur.

De termino provisionis Præbendarum vacantium, ac proro-
gationis eius. XLVII.

Decl. const. 12.

PRætereà statuimus, & ordinamus, ne diù Præbendarum
provisio contra constitutionis mentem deseratur, quod
quamprimùm Præbenda aliqua vacare contigerit, protinùs
denuntietur publicè in scholis huius Vniversitatis, ac Sala-
manticensis, cum assignatione termini viginti dierum, in
constitutione contentorum, quibus elapsis, si visum fuerit,
secundò Præbendam pro nova edita in dictis Vniversita-
tibus vacare denuntietur cum assignatione termini trium
mensium, & in edictis expressè caveatur, quod volentes,
& debentes se opponere intra prædictum terminum hoc fa-
ciant, quo quidem termino elapso Præbendæ, provisio ad
oppositorum informationes tantùm faciendas, & in Capel-
la legends per alios tres menses prorrogetur, in quibus vl-
timis tribus mensibus nequaquam cuiusquam oppositoris
admittatur oppositio, præterquàm si visum fuerit omnibus
Collegialibus, vel saltim duabus eorum partibus, ternario
numero dividendis, quibus elapsis, infra decem dies sequen-
tes, omni sprete contradictione fiat electio iuxta constitu-
tionis tenorem.

Declaratio constitutionis quartæ. XLVIII.

ITèm quia ex constitutione quarta, quæ disponit quod
electus antequàm admittatur, iuramentum præstet se
non

non habere in redditibus ex beneficio, vel patrimonio, vel simul ex utroque summam viginti quinque florenorum, & si tempore, quo in dicto Collegio futurus est, ultra dictam summam sibi accessio fiat, Reſtori, & Collegialibus manifestabit, sed si ultra summam repertus fuerit habere, ipſo iure ad restitutionem teneatur Collegio faciendam. Aliqua oriabantur dubia. Declaramus primò, quod Collegialis non teneatur exire à Collegio, propter quoscumque redditus sibi obvenientes. Secundò, quod tenetur ad restitutionem faciendam Collegio, eorumque occasione ipſius Collegium expendit alias non consumpturum. Tertio, quod moderatio sumptuum relinquatur dispositioni Reſtoris, & Collegialium, quam moderationem teneantur facere infra mensem à creatione Reſtoris, executio vero fiat post festum sancti Michaelis (ut aliorum debitorum mos est) & ut negotio, vel aliquorum indignationi non relinquatur locus, fiat dicta numeratio in Capella, excluso eo, quem negotium tangit (ut moris est) & sub pœna preſtiti iuramenti adstringantur Collegiales, quod nullus suffragium revelabitur. Declaramus etiã, quod pro rata temporis de prædicta moderatione sumptuum deducatur dies, quibus illo anno Collegialis fuerit absens, sive pro negotijs, sive domus. Itẽm si dictus Collegialis malit reddere suos redditus, quos habet ultra viginti quinque florenos, quàm pati dictam moderationem, quod possit hoc facere, & hoc anno à Nativitate Domini millesimo quingentesimo quadragesimo secundo fuerunt taxati prædicti sumptus pro anno præterito novem mille numis, seu marapetinis.

Ex constitutione decima octava. XLIX.

ITEM quia ex constitutione xvij. quæ vult quod si contigerit Collegialem ultimum annum sui exitus à Collegio in Reſtorem, seu Consiliarium eligi, permaneat vsq̄ ad finem anni, quo finito, & ratione officij reddita, à Collegio absolutus existat, dubiũ fuit, quæ ratio, & intra quod tempus dicatur reddita; declaramus inventarij, & extraordinarij, omniumq̄ expensarum rationem fore reddendam,

O

quam

quam intra viginti dies à creatione Rectoris expedire oportet, vt in constitutione vigesima septima continetur, & tunc Collegialem esse à Collegio absolutum.

Extensio constitutionis quinquagesimæ primæ. L.

ITEM statuimus, & ordinamus, quod quotiescumque Canonicatus dignitas, seu quodlibet aliud beneficium vacare contigerit, quæ Doctoribus, Magistris, seu Licenciatis, per viam oppositionis, solent provideri, electio oppositoris fiat iuxta formam traditam per constitutionem LI. & statutum xxxvij. in oppositionibus Cathedrarum, hoc excepto, quod si plures contenderint super oppositionem, in præsentia Collegialium legere non teneantur, eo quod nota solet esse apud alios vniuscuiusque Collegialis sufficientia, illud etiã addendum censuimus quieti, libertati Collegialium consulentes, vt nullus Collegialis alium Collegialem precibus, subornationibus, vel alio quouis modo sollicitare valeat, vt sibi, vel ali votum, seu suffragium præstet. Contrarium vero faciens pœnam illam incurrat, quæ violatoribus quindecim constitutionis posita est in clausula Cæterùm. Permittimus tamen, quod super oppositionem contendentes in præsentia Collegialium in Capella existentium possint, si velint, ea, quæ iustitiam suam circa oppositionem instruunt, breviter enarrare alio, sive alijs contendentibus exclusis, quibus similiter extra Capellam eictis, fiat electio oppositoris iuxta formam in constitutione traditam; ita tamen quod nullus Collegialis ea, quæ circa electionem oppositoris acta fuerint in Capella, vel numerum votorum alicui ex contendentibus, vel ali cuiuscumque manifestare quouis modo præsumat, & ad hoc tanquã secretum Capellæ observandum Collegiales adstringi volumus, etiã si per Rectorem inditum non sit. Factum fuit hoc statutum anno à Nativitate Domini millesimo quingentesimo quadragesimo quinto, decima quarta die mensis Ianuarij, vt ex actis Capellæ apparet.

Vide stat. de antiquitate iurati.

III. *Vt omnia antiquiori deferantur.* LI.

ITEM statuimus, & ordinamus, quod licet ex constitutione quinquagesima prima, & ex declaratione eius, traddita in statuto præcedenti, in optione oppositionum Cathedræ, Canonicatus, siue alterius dignitatis, aut officij vacantis, ille ad eius optionem admittatur, cui maior Collegialium pars fuerit suffragata, & ex constitutione octogesima prima, in cessione, suffragio, vel subscriptione, ille præferatur, qui graduatus est, habitu respectu inter graduatos, ad eum, qui in gradu antiquior est, si eiusdem qualitatis gradus sit, vel si inæqualis fuerit, ad eum, qui maiorem gradum habuerit. Et ex constitutione trigesima secunda in optione cameræ vacantis, ille Collegialis melioris sit conditionis, qui antiquior in gradu fuerit, quando æquales in antiquitate Collegij fuerint, attamen innumeris incommodis obviam euntibus decretum fuit, vt exinde ille Collegialis, qui antiquior in Collegio fuerit, & si non graduatus, cæteris, etsi graduatis, in quacumque optione Cathedræ, Canonicatus, cameræ, seu cuiuslibet officij vacantis, & in sessione, suffragio, vel subscriptione etiam præfertur. Itavt in posterum per hoc nostrum statutum, iam non gradus, sed antiquitas Collegio attendatur.

De redditibus, seu patrimonio Collegialium. LII.

INsuper conscientia nostrorum Collegialium consulentes (quam quidem causam præmentibus habere mentis est nostre) statuimus, & decernimus, quod & si ex constitutione tertia caveatur, quod Collegialium patrimonium seu beneficium non excedat summam viginti quinque florenorum auri de Aragonia, monetæ currentis, attamen eis exinde permittatur, vt possint anuatim in redditibus habere, vsque ad summam quinquaginta scutorum auri in auro, quod præterquam quod Collegialium tempore labente necessarix expensæ id exposcant, & desiderent, Romani etiam Pontificis auctoritas id nobis indulget.

DECERNIMUS insuper, & statuimus, quod licet in constitutione decima septima caveatur, quod tempus Collegij prefixum Collegialibus non excedat spatium octo annorum, absentię tamen tempore Collegij causę factę non computato, attamen quia ex eo multa inæqualitas, & deformitas posset oriri, scilicet, quod Collegialis prior in ingressu posterior esset in discessu, & è converso, & alia incommoda, quę discretioni, & prudentię Collegialium facillimè patebunt. ideò statuimus, & ordinamus, quod in posterum tempus Collegij continuum sit, itavt ad novem annos, & duos menses extendatur, quibus elapsis, fas iam non sit in nostro Collegio, nec eius absentię causa commorari, quod in posterum, & futuris Collegialibus, sic observari, cum municipali lege nostra supremo consilio confirmata, tum etiam Pontificali sanctioni Urbani VIII. commutata in hac parte Domini nostri Cardinalis decretum manet.

Quod qui ad impleverit octo annos Collegij in Rectorem non possit eligi. LIV.

HINC inde statuimus, quod quamvis constitutione decima octava, & statuto quadragesimo nono caveatur, quod qui ultimo sui exitus anno in Rectorem, vel Consiliarium electus fuerit, non expellatur Collegio, etiam ipse finito tempore, eo quo prædicta à exercet officia, quin potius in Collegio immorari eliceat, usque quo finiatur Rectoris, vel Consiliarij: attamen ob plurima incommoda hoc immutatum fuit, & in posterum sancitum, vt nullus venturus Collegialis, qui iam adimpleverit octo annos Collegij (ipsis transactis) possit in Rectorem, vel Consiliarium eligi, quod & pribata nostra sanctione, & Pontificis Urbani Octavi auctoritate sancitum habemus. Sic igitur futuri Collegiales hoc nostrum statutum observabunt.

Iuramentum in electione Rectoris.

Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Evangelia, quod omni gratia, odio, vel favore, & amore pospositis, eligetis quatuor, quos sufficientiores, & utiliores regimini, & gubernationi Collegij cognoveritis.

Iuramentum Rectoris, & Consiliariorum.

¶ Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Evangelia, quod omnia iura, bona, & comoda ad Collegium pertinentia iuxta has constitutiones, servabitis, custodietis, & cum maxima diligentia gubernabitis.

Item vos domine Rector, quod adhibebitis diligentiam ut serventur statuta, tam publica, quam secreta, & quod à Collegio minime recedatis, nisi ratione omnium bonorum acceptorum, & expensarum, prius reddita, vel sufficienti præstita cautione.

Iuramentum in electione Collegialis.

¶ Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Evangelia, vos neminem nisi bonis moribus, & virtutibus præditum, doctrinæque aptum, nullo alio habito respectu, vel affectu, admissuros.

Iuramentum Rectori novo præstandum.

¶ Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Evangelia, quod mihi vestro Rectori, in omnibus licitis, & honestis parebitis.

Si sic feceritis Deus vos adiuvet, si non autem, ipse vos condemnet.

Iuramentum electi in Collegialem.

¶ Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Evangelia, quod non habebitis in redditibus, ex beneficio, vel patrimonio, vel simul ex utroque ultra summam quinquaginta ducatorum auri in auro, & si tempore, quo in isto Collegio steteritis, ultra dictam summam vobis accessio fiat, Rectori, & Confilia-

liarijs, & omnibus Collegialibus, infra triduum, postquam ad vestram notitiam pervenerint, manifestabitis.

Item iuratis, quod omnia secreta ad Collegium pertinentia, inter secreta tenebitis, nec alicui pandetis, secundum formam constitutionis.

Item iuratis servare statuta, quæ Capella huius Collegij edidit hactenus, vel ediderit impostero, tam publica, quam secreta.

Hoc autem electus per se legat.

¶ Ego N. iuro Deum, & sacrosancta Dei Evangelia, & Crucem per me corporaliter tactam, quod meo Rectori in omnibus licitis, & honestis parebo, honores, commoda, libertatem, & præheminentiam huius Collegij, tempore, quo in eo permansero, quoad vita mihi comes fuerit, pro viribus procurabo, & defendam, Et si quid mihi iniunctum, aut demandatum fuerit, minime recusabo, siue Rector, siue Consiliarius, siue procurator, electus fuerit, aut orator, siue Nuntius ad Romanam, siue Regias curias, aut quovis alio destinatus fuero, quantum in me fuerit executurum, & constitutiones huius Collegij, prout in eis continentur observaturum, nec alias his constitutionibus contrarias, aut harum mente alienas procuraturum, nec absolutionem, siue relaxationem huiusmodi iuramenti petiturum, procuraturum, aut acceptaturum.

Iuramentum Familiaris Rectori præstandum.

¶ Quod iuratis Deum, & Crucem per vos corporaliter tactam, & sacrosancta Dei Evangelia, quod obedietis mihi vestro Rectori in licitis, & honestis.

Item iuratis, quod secreta domus conservabitis circa ea quæ videritis, & audiveritis, aut quolibet sciveritis à Collegialibus fieri, & nullatenus alicui revelabitis.

Item iuratis, quod res, & bona domus fideliter custodietis, & si ab aliquo confamiliari, vel ab alijs personis aliqua sciveritis donari, vendi, dari, tolli, vel consumi, Rectori insinuabitis, & revelabitis, Respondeat, sic iuro Rector, si sic feceritis Deus vos adiuvet, sin autem ipse vos condemnet.

IVRAMENTVM A COLLEGIALIBVS FACIENDVM IUXTA
*notam formam, quam iubet Rex noster Philipus IV. sua.
 speciali scheda Matrivi data die 11. Februa-
 rij anno Domini 1664. obseruari.*

EGO N. Iuro, Deum, & Crucem per me corporaliter
 tactam, ac Sacra Dei Evangelia, Doctrinam, quæ asse-
 rit, gloriosam Virginem Dei genitricem Mariam (præve-
 niente, & operante divini muneris gratia singulari, nun-
 quam actualiter subiacuisse originali peccato, sanctam Im-
 maculatam que semper fuisse à primo instanti suæ animatio-
 nis, iuxta Bullam Alexandri VII.) tanquam Piam, & con-
 sonam cultui Ecclesiastico, rectæque rationi, per me te-
 nendam, amplectendam, sive prædicando, sive docendo,
 sive in concertationibus tam publicis, quam privatis.

Sic me Deus adiuvet, & hæc sancta.

Dei Evangelica.

